

KÖZÉP-

DUNA

A KÖZÉP-DUNA-
VÖLGYI VÍZÜGYI
IGAZGATÓSÁG LAPJA

XX. évfolyam IV. szám, 2025. október-december

Szakács Zsuzsánna: Ipoly (Balassagyarmat)

VÍZHIÁNYOS IDŐSZAKOK FELADATAI A MŰKÖDÉSI TERÜLETÜNK SÍKVIDÉKI RÉSZÉN

INTERJÚ PERÉNYI GÁBORRAL, IGAZGATÓSÁGUNK NYUGALMAZOTT IGAZGATÓJÁVAL

XLVII. ORSZÁGOS VÍZRAJZI ÉRTEKEZLET KÓSPALLAGON

IMPRESSZUM

Felelős kiadó:

Mészáros László
igazgató

Szerkesztő, tördelő:

Péter Barbara

Szerkesztőbizottság:

Bodrogközi Beáta
Gábor Katalin
Garamvölgyi Melinda
Gömbös Imola
Herbai Ádám
Mészáros László (ÁFO)
Orbán Ádám
Péter Barbara
Pintér Attila
Szász Krisztina
Taliga Péter Krisztián
Tóth Krisztián
Varga-Zelenák Balázs

Kiadja:

Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság
1088 Budapest
Rákóczi út 41.
www.kdvvizig.hu

TARTALOMJEGYZÉK

KÖSZÖNTŐ.....	3
VÍZTUDOMÁNY.....	4
HÍREK.....	10
HIDROMETEOROLÓGIAI TÁJÉKOZTATÓ.....	16
VÍZ-TÜKÖR.....	23
HÍREK, TANULUNK.....	27
SZEMÉLYI HÍREK.....	23
„SZÍNES” KÖZÉP-DUNA.....	29
PROGRAMAJÁNLÓ.....	31

KEDVES OLVASÓ!

„A vízrendezés-vízhasznosítás szakterülete olyan fordulóponthoz érkezett az idei évben, mely lényegesen átírhatja a korábbi „vízelvezetés” szemléletű gyakorlatot.”

A vízügyi ágazatban folyamatos változások és szélsőségek időszakát éljük, amit az idei év is kiválóan igazolt. Az elmúlt év őszi árvízi helyzetét egy rendkívül csapadékmentes, vízhiányos időszak követett, amely gyakorlatilag napjainkig kitart. Az ilyen időszak(ok) társadalmi, gazdasági és ökológiai célú vízigényei, valamint a vízhiányból eredő konfliktusok és területi anomáliák felerősödnek. Ennek következtében a felszíni és felszín alatti vizeink, vízkészleteink értéke még tovább nő.

A vízrendezés-vízhasznosítás szakterülete olyan fordulóponthoz érkezett az idei évben, mely lényegesen átírhatja a korábbi „vízelvezetés” szemléletű gyakorlatot. Szándékosan hangsúlyozom a többletvizek összegyűjtésének és befogadóba vezetésének szemléletét, hiszen nem szabad megfelelkezünk „kettős működésű” rendszereink vízpótló funkciójáról sem, amelyekkel helyi és térségi szinten jelentős vízigényeket tudunk – és tudunk ma is – kiszolgálni.

A vízmegtartás és vízpótlás intézményi formáját rendszereink jelentős része jelenleg is képes kezelni, elég csak a térségi vízáradásokra vagy a tározóinkban visszatartott készletekre gondolni. Ennek ellenére területünkön a felszíni vizek kihasználtsága messze elmarad a potenciálisan kiszolgálható kontingenstől.

Úgy gondolom, hogy a jövőben a vízmegtartás nézetét megerősítve szükséges növelnünk vízszol-

gáltató rendszereink hatékonyságát korszerű műszaki megoldásokkal – és ami talán a legfontosabb: a racionális és valós igényeknek megfelelően.

Ez évben megtörtént az ún. „pudingpróba” az Aszályvédelmi Akcióterv (AVAT) végrehajtása során. Itt le kell vonnunk beavatkozásaink tanulságait, fel kell oldanunk a területen mesterségesen generált konfliktusokat és szorosabb együttműködést kell szorgalmaznunk az érintettekkel és az illetékes hatóságokkal.

Gondolhatnánk, hogy a társadalom részéről egyértelmű üzenatként jelentkezik a felszíni vizek megtartásának, vízvisszatartásának igénye. Ez azonban legtöbbször jelentős területhasználattal biztosítható, ami már helyi szinten is érdekütközéseket indukál (például gazdasági kontra ökológiai igények). Így a megvalósíthatóság képe jóval árnyaltabb.

Ágazatunk feladata és célja, ezen igények minél magasabb színvonalú kiszolgálása a meglévő vízpótló rendszereink hatékony üzemeltetésével és fejlesztésével, hogy minél több víz hasznosulhasson abban a tájban, ahol erre megfelelő fogadóképesség áll rendelkezésre.

Ezen kiemelt szakmai feladatokhoz kívánok sok sikert és kitartást minden kollégának a jövőben!

Bukodi Csaba
osztályvezető

VÍZHIÁNYOS IDŐSZAKOK FELADATAI A MŰKÖDÉSI TERÜLETÜNK SÍKVIDÉKI RÉSZÉN

1. kép: Üllői aszálymonitoring állomás
(Forrás: (<https://aszalymonitoring.vizugy.hu>))

2022. január 1-én bővült ki az árvíz és belvízvédekezésről szóló 10/1997. (VII. 17.) KHVM rendelet a vízhiány elleni védekezés fogalmával és az egyes készültségi fokozatokhoz rendelt teendővel. Egészen az idei évig a fokozat elrendelését kizárólag az aszályindex (HDIs) mértékéhez kötötték, azonban augusztustól lehetséges készültségbe lépni az adott körzethez kapcsolódó, jogszabályban meghatározott vízfolyások alacsony vízállása alapján is.

Az aszály kezelése jelenleg a vízügyi ágazat egyik kiemelt feladata, hiszen mértéke és tartóssága az utóbbi időszakban egyre növekszik, és ez hatással van a mezőgazdaságra, a gazdaságra, a természeti és az épített környezetre egyaránt.

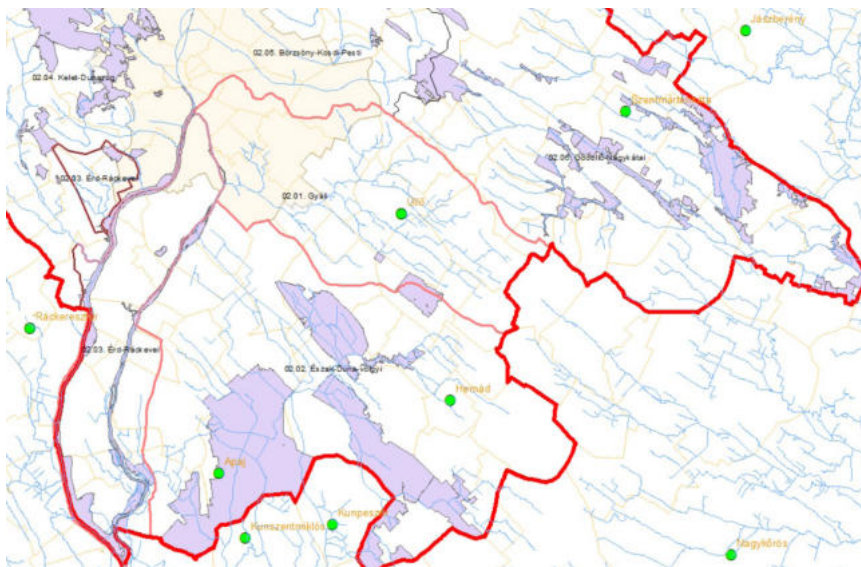
Vízhiánykezelő körzetek

Vízgyűjtő alapon országosan összesen 84 db vízhiánykezelő körzetet alakítottak ki, ebből működési területünkre 8 db, ezen belül a síkvidéken három körzet lett lehatárolva (Gyáli, Észak-Duna-völgyi és Érd-Ráckevei vízhiánykezelő körzetek). (2. kép)

Az Operatív Vízhiány Értékelő és Előrejelző Rendszer 2016-ban jött létre, hogy a víz hiánya elleni operatív beavatkozások és monitoring tevékenységek körét hangsúlyosabbá tegye. Ennek a rendszernek a fő komponense a jelenleg országosan 127 helyszínen üzemelő aszálymonitoring állomások hálózata, melyek a vízhiány szempontjából legrelevánsabb hidrometeorológiai információkat regisztrálják (csapadék, léghőmérséklet, légnedvesség, talajnedvesség). A mért paraméterek alapján meghatározható az aszályindex (HDIs) értéke. (1. kép)

A számítási módszert az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság és az Szegedi Tudományegyetem munkatársai fejlesztették ki. Ezen értékek alapján történik az aszály- és védekezési fokozatok meghatározása:

nincs aszály	HDIs < 1,20
I. fok - enyhe aszály	1,20 < HDIs < 1,50
II. fok - közepes aszály	1,50 < HDIs < 2,00
III. fok - erős aszály	2,00 < HDIs < 3,00
rendkívüli - rendkívüli aszály	3,00 < HDIs

2. kép: Térkép a Gyáli, az Észak-Duna-völgyi és az Érd-Ráckevei vízhiánykezelő körzetekről

Jelenleg hat körzetben 7 db állomással rendelkezünk, de a cél természetesen mind a területünkön, mind országosan az állomáshálózat folyamatos bővítése.

Rendszereink ismertetése

A 02.01. Gyáli vízhiánykezelő körzet a Ráckevei (Soroksári)-Duna (RSD) felső vízgyűjtőjén fekvő terület, átmenetet képez a dombvidéki és a síkvidéki terület között. A vízgyűjtőterületen helyezkedik el a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér, így a főváros közelsége miatti agglomerációs kivándorlás mellett a térséget a gyors iparosodás is jellemzi. A csatornákon a vízvezetés egyirányú, gravitációsan történik a főbefogadó Gyáli 1. főcsatornán keresztül az RSD felé. A tisztított szennyvízbevezetések miatt a rendszer vízminőségi szempontból erősen túlterhelt a jelenlegi állapotában, mely a vízvizsztatás megvalósítását arra alkalmas helyszínek, tervezett medertározás esetén is erősen korlátozza. A körzetben egy, 2024 óta üzemelő aszálymonitoring állomás van Üllőn.

A 02.02. Észak-Duna-völgyi és a 02.03. Érd-Ráckevei vízhiánykezelő körzetek vízkészletét a csapadékon túlmenően, javarészt gravitációs módon az RSD biztosítja. A 02.02. Észak-Duna-völgyi vízhiánykezelő körzet a Duna-Tisza közti homokhátság északi-nyugati része, mely a vízhiány szempontjából leginkább veszélyeztetett területünk. Magában foglalja az RSD – Duna-Tisza-csatorna – Duna-völgyi-főcsatorna (RSD-DTCS-DVCS) öntözőrendszert, a kiágazó csatornák által öntözővízzel kiszolgálható, mintegy 500 km² nagyságú területet. Lehetőség van a csatornák menti területek mezőgazdasági és ökológiai célú vízellátására, illetve az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság felé történő vízleadásra. A körzetben két, 2016 óta üzemelő aszálymonitoring állomás van, Apajon és Hernádon.

Amennyiben a Budapest, Vigadó téri vízmércén 200 cm felett van a vízállás, a vízbetáplálás a Duna felől az RSD-be gravitációs úton biztosított, azonban az utóbbi évek során a folyó alacsony vízállása jellemző, mely legtöbbször szivattyús átemelést (Kvassay műtárgyegyüttes vagy a Sajó Elemér többfunkciójú vízleeresztő műtárgy segítségével)

tesz szükségessé.

Egy nagyobb, tartós dunai árhullám esetén a rendszerek vízellátása során szintén nehézségek merülhetnek fel: Budapest, Vigadó téri vízmércén mért 620 cm-t meghaladó vízállások esetén a vízbetáplálás az RSD-be a Kvassay műtárgyegyüttes betétgerendás lezárása következtében szünetelni kényszerül.

Az RSD alacsony vízállásával a Duna-Tisza-csatorna vízbetáplálása megszűnhet, folyásiránya megfordulhat, illetve a Dömsödi-zsilipnél kiegyenlíthetnek a fel- és alvízszintek és az I. Árapasztó gravitációs vízbeeresztése is leállhat.

A szivattyúzás az RSD vízminőség-védelmi kárelhárítási tevékenységén túl a kapcsolódó vízhiánykezelő körzetek vízmennyiségi problémáit is kezeli – tulajdonképpen vékony a határ a két védekezési tevékenység között, így teljesen indokolt, hogy az árvíz- és belvízvédekezésről szóló 10/1997. (VII. 17.) KHVM rendelet idején módosításával a Duna alacsony vízállása miatt is elrendelhető a vízhiány elleni védekezési készütség.

Vízhiányos időszakok bemutatása

2018 júniusában a folyamatosan apadó dunai vízállás következtében a Kvassay-zsilipen történő gravitációs vízbetáplálási lehetőség megszűnt, egy-egy kisebb vízszintemelkedést leszámítva a vízszint a hónapok folyamán apadó tendenciát mutatott, míg októberben, Budapesten, a Vigadó téren elérte 33 cm-es új LKV értéket. Vízminőség-védelmi védekezés keretében mind a Kvassay-zsilipnél, mind a Tassi-zsilipnél provizórikus szivattyúállás kiépítése vált szükségessé, az RSD vízpótlása érdekében. Az alacsony vízszintek miatt felmerült a DTCS esetleges elzárása, melynek felmérése és előkészítése megtörtént, azonban végül a beavatkozás nem volt indokolt. A nagyműtárgyakon végzett fejlesztések a későbbi vízhiány elleni védekezések során, a vízpótlások hatékonyságát nagyban elősegítették: 2021 márciusában átadták a Sajó Elemér többfunkciójú vízleeresztő műtárgyat (Duna-RSD irányba a szivattyús kapacitás 15 m³/s), a 2018-ban történt káresemények hatására kezdődött meg a Kvassay szivattyútelep (kapacitás: 30 m³/s) tervezése és későbbi kivitele-

zése, melynek átadása idén történt meg.

2022-ben az első negyedév rendkívül száraz volt a vízhiánnyal érintett 02.02. Észak-Duna-völgyi és a 02.03. Érd-Ráckevei vízhiánykezelő körzetekben, majd ezt követte egy átlagosnál csapadékosabb április, de ez a hiányt csak kismértékben enyhítette. A május és augusztus közötti időszak ismét szárazabb volt az ilyenkor szokásosnál. Ilyen csapadékviszonyok következtében augusztus végére az összegzett csapadékhiány a 02.02. Észak-Duna-völgyi körzetben megközelítőleg 200 mm, a 02.03. Érd-Ráckevei körzetben 150 mm volt. Ezek az értékek azt jelentik, hogy ez idő alatt az átlagosnál 45-50%-kal kevesebb eső esett le az egyes körzetekben.

Az augusztus 19. és szeptember 2. között érkező hidegfront jelentős – 30-35 mm – csapadékot hozott a vízgyűjtőkre, így enyhült az aszály. Ezzel párhuzamosan a Duna alacsony vízállása miatt július 13. és augusztus 23. között az RSD-n vízminő-

ség-védelmi védekezés keretében szivattyús be-táplálás zajlott.

2024-ben, az év első felében kisebb ingadozásokkal összességében az átlag körül alakult a csapadékmennyiség, azonban július-augusztusban jelentős, mintegy 50 mm-es csapadékhiány alakult ki a térségben, amit a szeptemberi nagy csapadék kompenzált, így a hónap végére ismét a sokévi átlag közelébe emelkedett a csapadékösszegző görbe.

Augusztus első felében – kisebb ingadozások után – mintegy kéthetes időtartamban tartósan 200 cm alatt volt a dunai vízállás a Vigadó térnél.

A 2025-ös év első fele összességében végig jelentősen csapadékhiányos volt. A Duna tartósan alacsony vízállása miatt gyakorlatilag folyamatos szivattyús vízutánpótlás volt szükséges. Az idei évben már üzembe helyezték a Kvassay szivattyútelepet, mely a Duna-ágba leereszthető vízmennyiséget jelentősen megnövelte.

Vízhiánykezelő körzet		Elrendelés időpontja	Fokozat	Növelés	Megszüntetés időpontja
száma	neve			II. fokra	
02.02.	Észak-Duna-völgyi	2022. 07. 05. 06 ⁰⁰	I.	2022. 07. 20. 06 ⁰⁰	2023. 03. 08. 18 ⁰⁰ *
02.03.	Érd-Ráckevei	2022. 07. 05. 06 ⁰⁰	I.	2022. 07. 20. 06 ⁰⁰	2022. 09. 16. 06 ⁰⁰

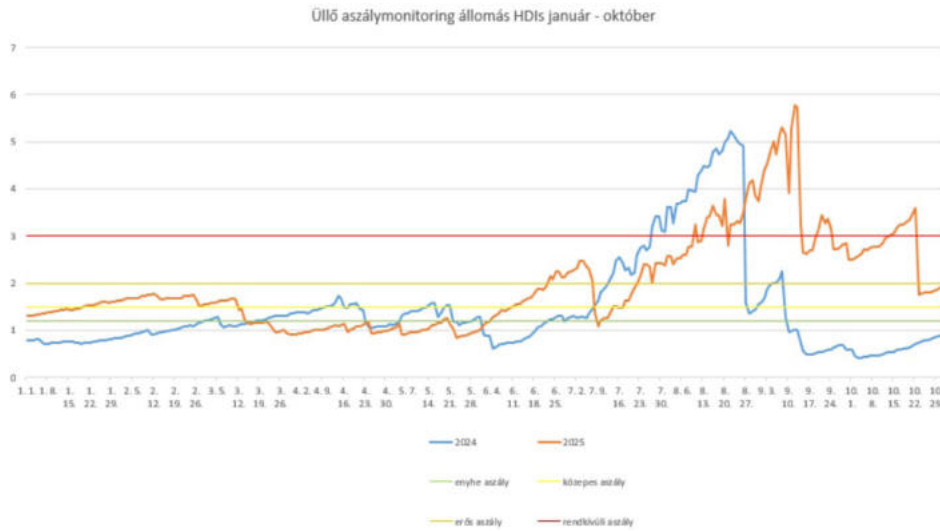
1. táblázat: Vízhiány elleni készütségek a síkvidéki vízhiánykezelő körzeteinkben, a 2022. évben (*a fokozat az Ürbői-zsilip helyreállítása miatt maradt fenntartva)

Vízhiánykezelő körzet		Elrendelés időpontja	Fokozat	Megszüntetés időpontja
száma	neve			
02.01.	Gyáli	2024. 07. 30. 10 ⁰⁰	II.	2024. 09. 11. 18 ⁰⁰
02.02.	Észak-Duna-völgyi	2024. 07. 30. 10 ⁰⁰	II.	2024. 09. 11. 18 ⁰⁰
02.03.	Érd-Ráckevei	2024. 07. 30. 10 ⁰⁰	II.	2024. 09. 11. 18 ⁰⁰

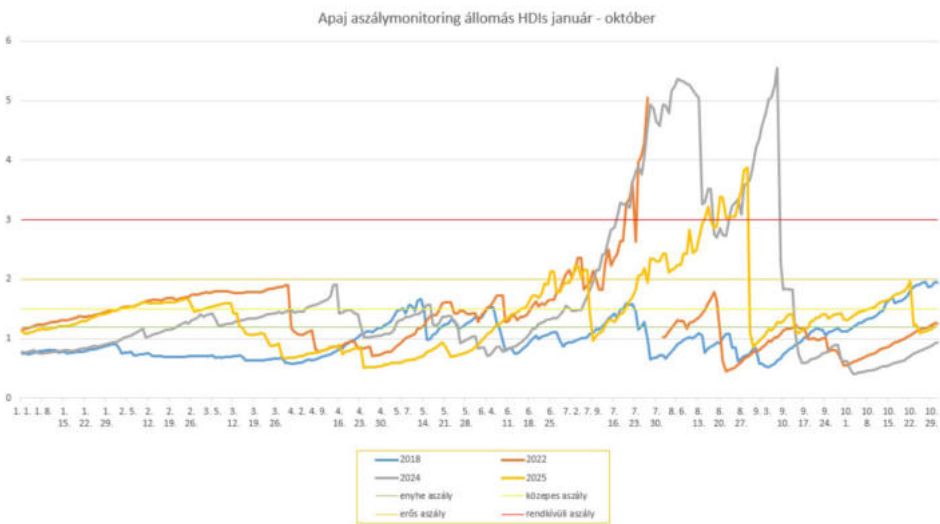
2. táblázat: Vízhiány elleni készütségek a síkvidéki vízhiánykezelő körzeteinkben, a 2024. évben

Vízhiánykezelő körzet		Elrendelés/növelés/mérséklés időpontja	Fokozat	Megszüntetés időpontja
száma	neve			
02.01.	Gyáli	2025. 06. 27. 06 ⁰⁰	II.	2025. 09. 26. 18 ⁰⁰
02.02.	Észak-Duna-völgyi	2025. 06. 16. 12 ⁰⁰	II.	
		2025. 07. 07. 06 ⁰⁰	III.	
		2025. 09. 26. 18 ⁰⁰	II.	2025. 10. 06. 18 ⁰⁰
02.03.	Érd-Ráckevei	2025. 06. 13. 12 ⁰⁰	II.	2025. 09. 26. 18 ⁰⁰

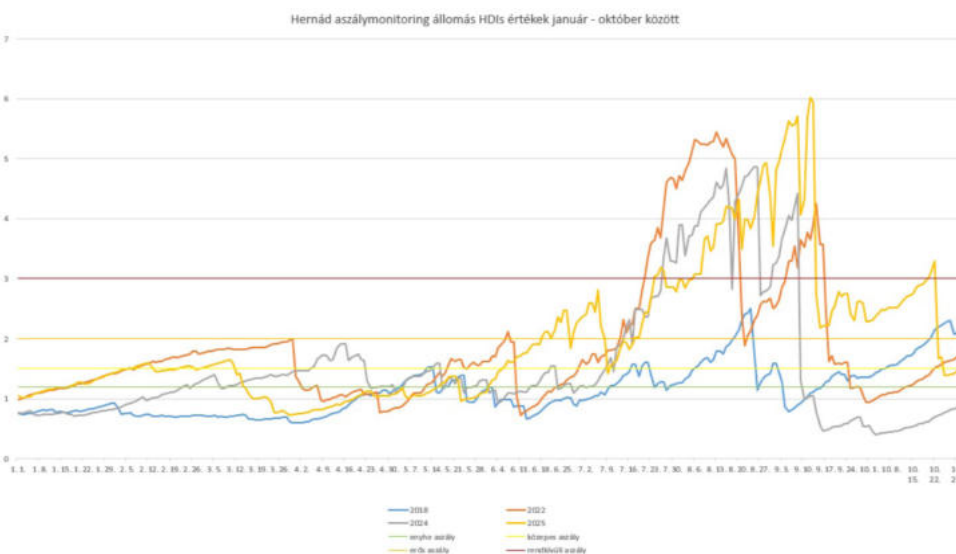
3. táblázat: Vízhiány elleni készütségek a síkvidéki vízhiánykezelő körzeteinkben, a 2025. évben

1. grafikon: 02.01. Gyáli vízhiánykezelő körzet, Üllő állomásán az aszályindex alakulása a vízhiányos évek során

2. grafikon: 02.02. Észak-Duna-völgyi vízhiánykezelő körzet, Apaj állomásán az aszályindex alakulása a vízhiányos évek során

3. grafikon: 02.02. Észak-Duna-völgyi vízhiánykezelő körzet, Hernád állomásán az aszályindex alakulása a vízhiányos évek során

Lehetőségek a beavatkozásokra

A vízhiányos időszakokat követően a csatornák vízpótló szerepe a térségi mezőgazdasági vízigények (öntözés és halastavi) kiszolgálása mellett, ökológiai szempontból is egyre kívánatosabbá vált. A tavalyi évtől kezdődően az üzemvízszinteket – a medertározás érdekében a kettősműködési rendszerünkben, valamint ahol a vízkormányzásra alkalmas műtárgyak rendelkezésre állnak – a maximumok közelében tartjuk. Szükséges a csatornák mentén a folyamatos őri jelenlét a lefolyásgátló tényezők (bedőlt fák, iszap vagy uszadékugók) észlelése és eltávolítása, a nem kívánatos elöntések megelőzése érdekében.

A vízkormányzás és a nagyműtárgyak fejlesztéseinek hatására a vízhiányos időszakokban a csatornákra beadott vízhozamok jelentősen megnövekedtek. (4. táblázat)

Idei évben országosan megkezdődött a „Vizet a tájba!” program, ahol a földtulajdonosok, gazdál-

kodók felajánlással élhetnek ingatlanuk elárasztására. Emellett a társszervezetekkel (nemzeti park igazgatóságok, erdőgazdaságok) egyeztetések kezdődtek a medertározással, vízpótlási útvonalakkal és árasztható területekkel kapcsolatosan. Minden esetben pontos geodézia felmérés szükséges a vízpótlás hatásainak vizsgálatára, hiszen az elöntés nem ismeri az ingatlanhatárokat. További problémát jelent, hogy ahol nincs jelenleg rendelkezésre álló vízkészlet és nagyok az esésviszonyok, a víz „felemelése” nem oldható meg.

A nyár folyamán a védekezés keretében (AVAT-Aszályvédelmi Akcióterv) olyan beavatkozások történtek, melyek a vízpótlási útvonalakat bővítették, a vízzel feltöltött medrek a talajvíz szintjére is pozitív hatást gyakoroltak. Az illetékes nemzeti park igazgatóságokkal egyeztetve védett területek árasztását (Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság vagyonkezelésében lévő, felhagyott apaji halastavak sekély árasztása) és csatornák szivattyús vízpótlását (Duna-Ipoly Nemzeti Park Igaz-

dátum	DTCS - Dunaharaszti Tűsgát						I. Árapasztó - Dömsöd					
	idő	H	Vk	Q	F	S	idő	H	Vk	Q	F	S
év hó nap		cm	m/s	m ³ /s	m ²	m		cm	m/s	m ³ /s	m ²	m
2018.07.31	15:38	9620	0,119	1,212	10,16	7,80	14:07	9599	0,106	2,340	22,00	16,17
2018.08.31	9:32	9609	0,07	0,620	9,60	8,07	13:38	9596	0,124	2,734	22,08	18,11
2018.09.28	9:47	9620	0,10	1,120	10,80	7,8	10:40	9591	0,05	1,061	20,25	15,42
2018.10.31	9:13	9606	0,12	1,200	9,82	7,8	10:10	9582	0,028	0,563	20,43	17,12
2022.07.21	10:31	9599	0,044	0,436	9,90	8,7	12:06	681	0,138	2,677	19,44	13,69
2022.08.30	9:45	9600	0,052	0,508	9,86	8,14	10:40	9583	0,117	2,302	19,71	13,82
2022.09.06	10:26	9589	0,037	0,353	9,00	8	11:30	8564	0,13	2,27	18,55	12,9
2022.09.30	8:04	9619	0,126	1,365	10,92	8,27	9:04	9590	0,082	1,659	20,15	13,59
2024.08.01	7:47	9629	0,294	2,332	8,03	7,41	9:39	9590	0,145	3,023	20,88	14,63
2024.08.28	9:05	9627	0,203	1,76	8,77	7,52	10:39	9591	0,15	3,17	21,04	14,05
2024.08.30	9:12	9626	0,231	2,05	8,92	6,77	10:16	9599	0,116	2,57	21,67	14,03
2025.06.24	13:00	9626	0,207	1,96	9,48	7,35	11:02	9605	0,2	4,58	22,92	15,10
2025.07.01	9:03	9629	0,196	1,88	9,61	7,76	10:15	9595	0,291	6,30	21,61	14,85
2025.06.17	9:31	9627	0,221	2,16	9,81	8,35	11:08	9592	0,209	4,21	20,15	14,31
2025.07.08	9:35	9531	0,132	1,60	12,35	8,31	10:16	9616	0,272	6,31	23,19	14,39
2025.07.22	10:18	9628	0,139	1,58	11,39	7,85	11:13	9614	0,269	6,49	24,13	15,18
2025.07.29	9:29	9636	0,198	1,95	9,88	7,15	10:49	9616	0,246	6,02	24,46	15,58
2025.08.05	7:40	9639	0,186	2,07	11,16	7,38	8:49	9613	0,289	6,60	22,89	13,97
2025.08.12	10:11	9631	0,164	2,04	12,48	8,35	12:11	9611	0,278	6,42	23,07	14,14
2025.08.19	9:29	9629	0,156	1,56	10	6,90	10:18	9612	0,287	6,72	23,042	14,66
2025.08.26	9:25	9630	0,127	1,248	9,83	7,11	10:16	9614	0,276	6,494	23,57	14,46
2025.09.02	9:32	9632	0,134	1,34	9,97	7,81	10:19	9617	0,248	5,98	24,1	15,01
2025.09.09	9:29	9632	0,153	1,566	10,3	8	10:26	9616	0,262	6,248	23,9	14,8
2025.09.16	9:34	9632	0,166	1,76	10,67	7,36	11:26	9617	0,278	6,15	22,1	13,28
2025.09.23	9:43	9628	0,114	1,275	11,19	7,57	11:20	9578	0,078	1,376	17,61	13,5
2025.09.30	9:54	9631	0,149	1,59	10,76	7,31	10:47	9595	0,057	1,10	19,28	13,05

4. táblázat: Mért vízhozamok

3. kép: DTCS-meghosszabbítás a Dabasi-Turjános Természetvédelmi Területen

4. kép: Apaj-forrás

gatóság vagyongazdálkodásában lévő Dabasi-turjános Természetvédelmi Terület szivattyús vízellátása, a Duna-Tisza-csatorna meghosszabbításán keresztül) végeztük.

Jövő – kockázatok, fejlesztések

Kockázatot hordozhat magában, ha a magas üzemvízszinten tartott csatornák vízgyűjtőjét hirtelen nagycsapadék vagy hóolvadás éri – könnyen megjelenhet a víz nem kívánatos helyeken, ahol vagyongazdálkodást veszélyeztet. A provizórikus szivattyús vízpótlások nagy költséggel járnak és állandó felügyeletet igényelnek, hosszútávon meg kell vizsgálni, hogyan lehet hatékonyá tenni és az egyes helyszínek esetében kik lesznek a költségek viselői.

Mindenképpen fontos a tájhasználat és a gazdálkodás felülvizsgálata. Sürgető lenne az illegális felszín alatti vízhasználatok felderítése, felszámolása. Miközben igyekszünk megoldani a talajvíz pótlását, Délegyháza-Bugyi térségében a jelenleg is zajló bányászat hatására kialakult és kialakuló, összességében nagy nyílt vízfelületeket eredményező bányatavak (talajvíztavak) többletpárolgása jelentős negatív hatással van a talajvízkészletre. Ráadásul ezekben a bányászati engedélyezési eljárásokban igazgatóságunk nem kerül megkeresésre, így a vízkészlet-gazdálkodási szempontjainkat sem tudjuk érvényesíteni.

A vízminőség javítása érdekében szükséges lenne az agglomerációban lévő szennyvíztisztító telepek további fejlesztése, a tisztított szennyvíz befo-

gadására egyéb alternatívák kidolgozása.

A jövőben is keressük a lehetőségeket újabb vízpótlási útvonalak megvalósítására, melyekhez régi műtárgyak rekonstrukciójára vagy új műtárgyak építésére, meglévő csatornák rekonstrukciójára is szükség lehet. Azonban a térség problémáit és az aszálynak legjobban kitett terület vízpótlását hosszú távon a Duna-Tisza közti homokhátság projekt tudná megoldani, melynek segítségével a jelenleg időszakos medrekbe folyamatos vízutánpótlást lehetne biztosítani.

Összegzés

Bár az aszály miatt általában a vízügyi ágazat körül a bírálatok középpontjába, a probléma jóval összetettebb és nem szűkíthető le egyetlen szereplőre. A vízhiány leküzdésére műszaki megoldást az ágazat adhat, azonban az ehhez kapcsolódó jogszabályi változtatások, az érintettekkel történő párbeszéd, a sérült érdekek megfelelő kompenzálása több ágazat eredményes együttműködését kívánja meg. Ezen felül a települések és a lakosság részéről is szükséges a tudatosság és a felelősségvállalás a vizek területi helyben tartásának érdekében. A megvalósítás pedig minden érdekcsoport részéről kompromisszummal jár, melyet tudomásul kell venni, a vízhiány hatásainak hosszútávon történő mérséklése érdekében.

Szerző: Kása Melinda

ŐSZI FELÜLVIZSGÁLAT ÖSSZEGZÉS A VÉDMŰVEK ÁLLAPOTÁRÓL

Az igazgatóság idén is elvégezte a vízkár-elhárítási felkészülés keretében előírt, éves őszi felülvizsgálatot, amelyet a vonatkozó jogszabályok (232/1996. Korm. rendelet, 10/1997. KHVM rendelet) szerint június 1. és november 15. között kell végrehajtani. A vizsgálat az árvízvédelmi művektől a vízrajzi létesítményekig, számos területre kiterjedt, és a bizottsági bejárások, valamint a kiértékelő értekezlet zárta le.

A 2025. augusztus 13. és szeptember 12. között lefolytatott ellenőrzés során összesen 39 árvíz- és belvízvédelmi műtárgyat vizsgáltak meg. Az állapotfelmérés alapján a műtárgyak többsége megfelelő minősítést kapott, ugyanakkor több helyen kisebb-nagyobb javításokra van szükség. Két műtárgyat átépítésre, további ötöt sürgős javításra javasoltak. A szakemberek kiemelték: fokozott figyelmet kell fordítani a fémszerkezetek korrózióvédelmére és a sérült vasbeton elemek szakszerű, időbeni javítására. A bizottság ugyanakkor megállapította, hogy a védképességet súlyosan veszélyeztető hiányosság sehol nem merült fel, és külön méltatta a Hatvani Szakasz mérnökség felkészítő munkáját.

Romló állapotú másodrendű töltések és gondozatlan önkormányzati szakaszok

A másodrendű árvízvédelmi töltések egy része önkormányzati tulajdonban van, ezek fenntartása elmarad az rendű árvízvédelmi töltésektől, ezért az önkormányzatokkal közös megállapodás szükséges. Egyes szakaszokon – például Suránynál – a fák és cserjék burjánzása miatt tíz-és százmilliós nagyságrendű forrásra lenne szükség a megfelelő helyreállításához.

Az önkormányzati kezelésű töltéseken – Dömsöd, Kiskunlacháza és Tahitótfalu északi részén – a fenntartás szinte teljesen elmaradt, így ezek a növényzet miatt több helyen járhatatlanok és alkalmatlanok a lokalizációs feladatokra. A benőttséget súlyosbítja a létszámbírány, amely miatt a növényzet visszaszorítása nem oldható meg hatékonyan.

Problémák az elsőrendű védvonalakon

A tartozékok állapota több helyen kifogásolható: a sorompókat sok helyen megrongálták. Egyre több az illegális rámpa és növekszik a kijárt rézsúk száma is, ezért felmerült egy kamerás megfigyelőrendszer telepítésének szükségessége.

A Duna Budapest feletti szakaszán, illetve az Ipoly és Zagyva menti töltések magassága nem felel meg a jogszabályoknak, helyenként a beépítettség miatt a keresztmetszeti követelmények sem biztosíthatók. Mindezek mellett sok helyen csak egyszeri kaszálásra volt lehetőség, így az invazív fajok – például gyalogakác és ecetfa – terjedése fokozódott.

Kritikus infrastruktúrák: megfelelő biztonság, jelentős kockázatok

A 2024. évi LXXXIV. törvény alapján a KDVVIZIG-et országos jelentőségű szervezetként jelölték ki, 17 létesítménnyel együtt – köztük a Kvassay Vízlépcsőt, a Tassi Hajózsilipet és a Sajó Elemér többfunkciójú vízleeresztő műtárgyat. A vizsgálatok szerint a fizikai védelem alapvetően megfelelő, azonban a Tassi Hajózsilipnél a kerítés és a kamerarendszer felújítására lenne szükség.

A legnagyobb kockázatot a villamosenergia-el-

Kvassay műtárgyegyüttes

látás sérülékenysége, az informatikai rendszerek meghibásodásai és a humánerőforrás hiánya jelenti. A szakértők redundáns energiaellátást és aggregátorok biztosítását, valamint egy egységes karbantartási terv kialakítását javasolják. Külön problémát jelent, hogy az állomány elöregedése miatt nincs elegendő szakképzett utánpótlás.

Helyi problémák a védvonalakon

A szakaszbejárások során ugyan nem tártak fel azonnali beavatkozást igénylő problémákat, több helyen mégis fontos feladatokat határoztak meg. A gyeppálmány sok helyen elöregedett és erősen benőtt, főként nádasokkal, vaddohánnyal és gyalogakáccal. A rendszeres, évente kétszeri kaszálás csökkentené az invazív fajok elterjedését.

Suránynál jelentős partfal-leszakadás volt tapasztalható, amit az árvíz utáni helyreállítás keretén belül elhárítottunk. Az ipolytölgyesi védelmi központ és az ipolyvecei gátórház sürgős felújítást igényel.

Folyó- és belvízvédelmi művek, vízrajzi létesítmények

A Duna Budapest–Szob közötti szakaszán megtörtént a hajózási jelzések átvizsgálása és szükség szerinti karbantartása, biztosítva ezzel a megfelelő hajózási feltételeket. A Ráckevei (Soroksári)-Duna-ág térségében befejeződött a Kvassay-zsilip fejlesztése, amely jelentős előrelépést jelent az üzemeltetés és a vízszabályozás szempontjából.

A belvízvédelmi művek állapota vegyes képet mutat: bár több szakasz rendezett, számos helyen továbbra is gondot okoz a medrek feltöltődése és benőttsége. A dombvidéki patakokon – így például a Szentlélek- és a Dobroda-patakon – lefolyást akadályozó körülményt nem tapasztaltak, ugyanakkor jelentős mennyiségű szennyvíziszap halmozódott fel, ami a kotrás mielőbbi elvégzését teszi szükségessé. A működésbiztonság növelése érdekében több kisvízfolyás mércéjénél napelemes energiaellátás kiépítését tervezik.

A vízrajzi eszközök közül a Dr. Csoma János mérőhajó mindkét JET hajtóműve meghibásodott, felújításuk 27 millió forintos költséget igényelt.

A letkési torlasz eltávolítása és az elfajult meder helyreállítása az Ipolyon

Összegzés

A 2025. évi őszi felülvizsgálat nem tárt fel a védképességet súlyosan veszélyeztető hibákat. Évről évre területeket vonunk be a fenntartási munkákba és a felmerülő problémákat (pl. gyepterületek elöregedése, invazív növények visszaszorítása) igyekszünk – akár új technológiák alkalmazásával – kezelni. A kritikus infrastruktúrák működésbiztonságának megőrzése, különösen az energiaellátás és a szakember-utánpótlás terén, kiemelt feladat. A védművek jó állapotának fenntartása a korábbinál jóval nagyobb erőforrásokat igényel.

*Szerzők: Monori Attila,
Juhász Zoltán*

HELYREÁLLÍTÁSI MUNKÁK ÉS ÚJ KIHÍVÁSOK 2025. NEGYEDIK NEGYEDÉVÉBEN A RÁCKEVEI SZAKASZMÉRNÖKSÉGEN

Monor, Gyáli 1. főcsatorna szennyezés

A 2025. negyedik negyedévet igazgatóságunkon továbbra is a 2024 szeptemberében levonult árhullám utáni helyreállítási munkák határozták meg. A védelmi szakaszokon november elején kezdődött meg az I. rendű töltések helyreállítása. A kivitelező a koronák és rámpák gépi helyreállítását a mentett oldali előterek stabilizációját és rekonstrukcióját végezte el. A Budapesti Szakaszmérnökség (BPSZM) kollégái elvégezték a 02.01. védelmi szakaszon, Dunavecse környékén található műtárgyak újrafestését.

Október 13-án kezdetét vette a Dömsödi zsilip felújításának második üteme. A munkafolyamat első szakaszában őrreink látták el a víztelenítéshez kapcsolódó vízügyi szakfeladatokat, valamint igény szerint a munkagépek őrzését. A rekonstrukción a BPSZM, a Műszaki Biztonsági és Hajózási Szolgálat (MBHSZ) és külső vállalkozók dolgoztak. A víztelenítést követően szakaszmérnökségünk őrszemélyzete eltávolította a zsilipkamrában felhalmozódott uszadékot, majd megtisztította a falakat. A zsiliptáblák kiemelése is megtörtént, az MBHSZ kollégái végezték azok karbantartását.

November 4-én egyeztető megbeszélés volt a szakaszmérnökségünk irodaépületében, az igazgatóság térinformatikai osztályának munkatársaival. A találkozó célja a vízügy által ke-

zelt területeken található vízi létesítmények, vízfolyások, védművek és műtárgyak alapadatainak térinformatikai szemléletű összegyűjtése, egységesítése, adatkonzolidációja volt, valamint a szükséges adatforrások és a hozzá tartozó felelősségi körök áttekintése. A projekt az ügyintézés és az adatszolgáltatás egyszerűsítését, gyorsítását szolgálja. A megbeszélésen Kovács Attila János szakaszmérnök, szakaszmérnökségünk műszaki kollégái, valamint az Informatikai és Térinformatikai Osztály részéről Kerényi Ádám és Varga-Zelenák Balázs egyeztettek a kezdeti lépéseket és feladatokat.

November 6-án bejelentés érkezett igazgatóságunkra, miszerint a 107-es csatorna Gyáli 1. főcsatornába történő betorkollásánál a víz fekete színű és szennyvíz jellegű szagot áraszt. A helyszíni szemle is ezt igazolta. A későbbi vizsgálatok megállapították, hogy a monori szennyvíztisztító telepen medencesor-tisztítást végeztek, amely során tisztítatlan szennyvíz került a csatornába. Igazgatóságunk 2025. november 11-én délelőtt 11 órától I. fokú vízminőség-védelmi készültségi fokozatot rendelt el a kibocsátás hatásainak nyomon követésére. Kollégáink, a csatornaőrrel közösen, folyamatosan figyelték a víz minőségét és rendszeresen mintát vettek. A telepvezetővel a kapcsolattartás folyamatos volt, az eset nem igényelt beavatkozást. A csatornaőr november 17-i jelentése szerint a kifolyóból ismét átlátszó víz folyt a csatornába. Későbbi helyszíni szemle során szakembereink megállapították, hogy az üzem megfelelően működik, a tisztított szennyvíz minősége javuló, zavaró szaghatás nem volt tapasztalható, amit a mintavételi eredmények is alátámasztottak.

November 11-én a BPSZM Táblás utcai telephelyén értékelték az őszi nagybizottsági felülvizsgálatok eredményeit. Eközben tovább folytatódtak az év elején megkezdett brigádmunkák is: Makád, Lórév és Szigetbe-

Fakivágás a Szittyó-csatornánál

cse térségében a brigádok a véderdők ápolásán dolgoztak, amely cserjézési feladatokat, veszélyes fák kivágását és uszadékfa gyűjtését foglalta magában.

November 17-én a makádi gátőr, valamint az apaji és szigetbecsei csatornaőrök a Szittyó-csatornán eltávolították és elszállították a járóútra dőlt fákat, biztosítva ezzel a BPSZM gépkezelő kollégáinak zavartalan munkavégzését.

Az új év beköszöntével feladataink továbbra is bőséggel akadnak. Az előttünk álló új kihívásokkal pedig ugyanazzal a találékonysággal kívánunk szembenézni, amely mindig is jellemezte a vízügyi ágazatban dolgozókat.

Szerző: Tóth Krisztián

XLVII. ORSZÁGOS VÍZRAJZI ÉRTEKEZLET KÓSPALLAGON

1977-ben a Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság nyitotta meg a Vándor Vízmérce rendszerét Surányban, és negyvenhét év elteltével, 2025-ben Kóspallagon, mi jegyeztük fel az utolsó bejegyzést is a vízmérce lapjára. A majd fél évszázad alatt kétszer is sor került ránk, mint házigazdákra: 1995-ben Salgóban, 2009-ben pedig Szentendrén fogadtuk az ország vízrajzosait. A búcsúzás pillanatában, másnap délelőtt adtuk át az általunk készített, a következő öt évtizedet szolgáló új Vándor Vízmércét a szegedi kollégáknak, akik a 2026-os találkozó házigazdái lesznek.

A másfél napos tanácskozás helyszínéül a

Nyitóbeszédet mond Mészáros László igazgató úr

Börzsöny tetején fekvő nagyirtápusztai Szent Orbán Erdei Wellness Hotel szolgált, ahol a 85 fős vízrajzos társaság nyugodt körülmények között, az ősz színeivel és illataival kísérve folytathatta munkáját. A program Láng István főigazgató expozéjával indult, aki röviden vázolta, milyen sok és jelentős feladat vár az ágazatra, különösen a vízhiány elleni védekezés terén, amely 2026-ban is kiemelt szerepet kap.

Mészáros László, igazgató a KDVVIZIG tevékenységét bemutató előadása után levetítette a jövő évi, Gödöllőre tervezett MHT Vándorgyűlés bemutatkozó kisfilmjét, amely nagy sikert aratott. Felhívta a figyelmet közelgő MHT-s versenyre is, amelyre a legtöbb dolgozattal jelentkező osztály pályázhat. Azok számára, akiknek írását a szakmai zsűri beavatója az MHT kiadványába – függetlenül attól, hogy előadási lehetőséget is kapnak-e, akár ppt-prezentáció, akár poszter formájában – az igazgatóság vállalja a kétnapos országos rendezvény teljes költségét. A Magyar Hidrológiai Társaság a jelentkezési felhívást tavasszal teszi közzé, a leadási határidő április-májusra várható. Házigazdaként különösen fontosnak tartjuk, hogy minél nagyobb számban képviselők

Albert Kornél

seljük magunkat az év legjelentősebb szakmai eseményén.

Ezt követően Albert Kornél, osztályvezető rendhagyó bemutatót tartott a Vízrajzi és Adattári Osztály mindennapjairól. A korfa, az iskolai végzettségek és a vízrajzi tapasztalatok grafikus áttekintésén túl részletesen ismertette a három csoport munkáját, a kollégák terepi helytállását és a vízrajzi állomáshálózat érdekességeit is. Érdeemes felidézni, hogy a vízrajz önálló osztályként csupán 2017 óta létezik az ágazatban; korábban vízrajzi csoportok működtek, többnyire egy-két mérnökkel és néhány technikussal, akik az 1985-ös decentralizációt követően átvették a mérési, adatfeldolgozási és hálózat-fenntartási feladatokat. Ma már 10–18 fős osztályokban zajlik a munka, és a vízépítő mérnökök mellett hidrológusok, meteorológusok, programozók, térképészek, földmérők, geológusok, geofizikusok, környezetmérnökök és más természettudományos szakemberek dolgoznak együtt. Nálunk tíz mérnöki és nyolc technikus végzettségű kolléga alkotja az osztályt, munkájukat pedig tapasztalt nyugdíjas szakemberek is támogatják. (Megjegyzés: a november 4-i szakmai teadélután résztvevői a bemutató ki-

Nyugdíjba vonult kollégáink

bővített, gazdagon illusztrált változatát is láthatták.) Az első napra nem hívtunk külső előadókat, így az OVF Főosztályának és a tizenkét vízrajzi osztály képviselőinek volt lehetősége áttekinteni az előttünk álló feladatokat és a megoldandó kérdéseket. Este, vacsora után Keresztény Mihály, főosztályvezető ünnepélyesen átadta a Vízmérce rendet az idei évben nyugdíjba vonult kollégáknak. A kitüntetések 37–40 éve az ágazatban dolgozó, sok esetben másodgenerációs vízrajzosok vehették át, méltató szavak és díszoklevél kíséretében.

A második napon külső vendégekkel kibővített tanácskozással folytatódott a program. Többek között a mesterséges intelligencia vízrajzi alkalmazásának lehetőségei és korlátai, a talajvízkészletek számításában bevezetett új, dinamikus módszerek, a vízrajzi szoftverfejlesztések és a távközlési szolgáltató váltásának kérdései, a 2025-ös aszályhelyzet és a Tisza vízgyűjtőjén végzett kisvízszint rögzítések eredményei, valamint az Országos Vízjelző Szolgálat és a HungaroMet Zrt. új fejlesztései kerültek terítékre.

A rendezvény megszervezésében oroszlánrészt vállalt Péter Barbara PR-referens munkatársunk, aki a szerződéskötésektől az OVF-fel

való kapcsolattartáson át az ajándékok beszerzéséig és a szállodai szolgáltatások felügyeletéig minden feladatot kézben tartott. A munkát Bodrogekői Beáta, Károlyi-Verebélyi Noémi és Fejes Erika segítette, informatikai oldalról pedig Jónás Attila biztosította a zavartalan lebonyolítást. A vízrajzi osztály részéről – az osztályvezető három előadásán túl – Szurdiné Veres Kinga, Bacsó Anna, Szakács Zsuzsanna, Takács Attila, dr. Kovács Péter és

Margitics Dániel járult hozzá tevékenyen a sikerhez. Az új Vándor Vízmércét a Vízrajzi Osztály készítette el.

Közös munkánk eredménye, hogy a kétnapos értekezlet jó hangulatban és nagy megelégedéssel zárult, amit a búcsúfotó is jól tükröz.

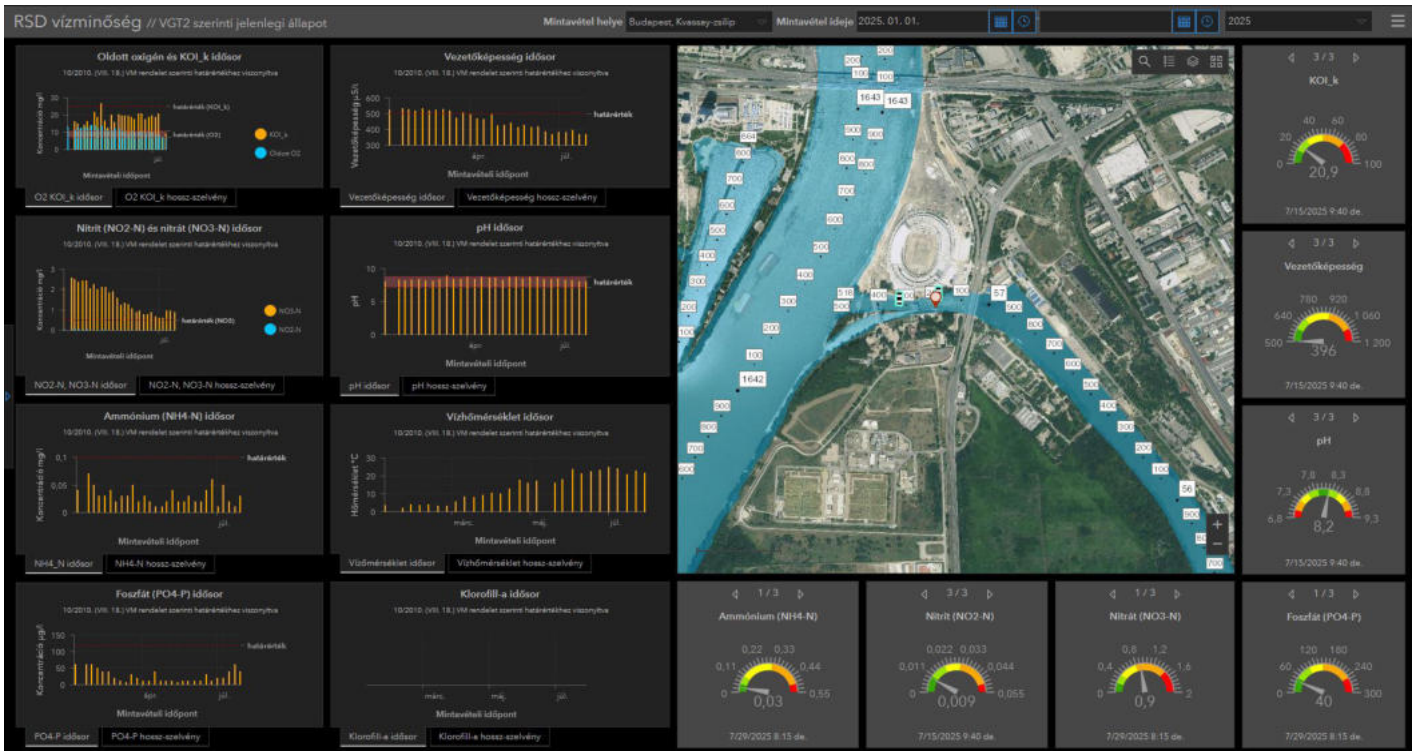
Jövőre találkozunk Szegeden!

Szerző: Szakács Zsuzsanna

AZ RSD VÍZMINŐSÉG ÉS AZ RSD WEBAPP ÚJRA MŰKÖDŐ ADATELLÁTÁSA

Vízgazdálkodási szempontból a 2025-ös év egyik legjellemzőbb problémája az aszály volt. Ezt jól szemlélteti, hogy a Ráckevei (Soroksári)-Duna-ágon szinte fél éven át folyamatosan tartott az év első szivattyús vízpótlása, majd mindössze két hét szünet után újabb védekezés indult. Bár a január 21-én kezdődött vízpótlás olykor néhány napra megszakadt, az év nagy részében mesterséges beavatkozásokkal sikerült fenntartani az RSD vízszintjét, miközben a víz minőségének folyamatos monitorozása is zajlott. Mindez egyértelműen indokolja, hogy a területet minél átfogóbb-

ban vizsgáljuk. Az RSD WebApp alkalmazás a KDVVIZIG térképtárában, a „VGO” fül alatt érhető el „RSD vízminőség” néven, ahol különböző kémiai és fizikai paraméterek – többek között az oldott oxigén, a kémiai oxigénigény, az elektromos vezetőképesség, a pH, a víz hőmérséklet, valamint a nitrit-, nitrát-, ammónium- és foszfátértékek – idősorai és hossz-szelvényei tekinthetők meg az egyes mérési pontokon. A diagramok mellett egy ingás jelző is segíti az eligazodást, amely a VGT2-es minőségi határértékek alapján mutatja meg, hogy az adott helyszínen mért értékek milyen

Az RSD WebApp előnézeti képe

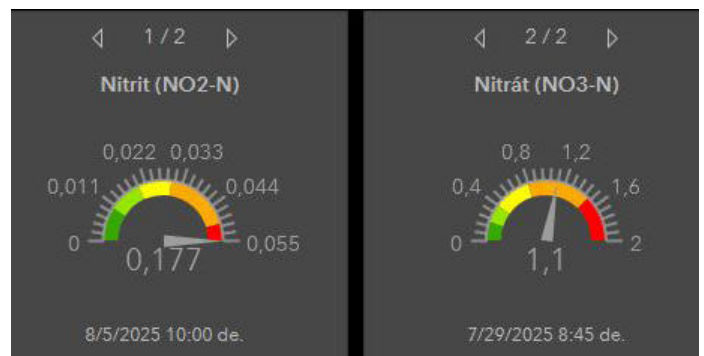
minősítési kategóriába tartoznak.

A méréseket hét helyszínen végzi a labor, amelyek megegyeznek a VKI, vagyis a Víz Keretirányelv monitoringpontjaival. A mérőpontok Budapestnél a Kvassay-zsilipnél, a Molnár-szigetnél, Dunaharasztnál az M0-s és a vasúti híd közelében, továbbá Szigethalomnál, Ráckeven a hídnál és a Tassi-zsilipnél található. A programot Pók Zóra, geodéziai és térinformatikai referens (volt kollégánk) készítette és indította el a Pest Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályának, illetve a KH Labor (Pest Vármegyei Kormányhivatal részeként működő Környezetvédelmi Mérőközpont) által szolgáltatott adatok alapján. A labor két hetente végez méréseket, védekezések idején pedig heti rendszerességgel, keddenként. Az eredmények 2021 elejéig visszamenően elérhetők. Az idei év aszályos és vízminőségileg kérdéses állapotai, trendjei miatt, a fent megnevezett KH labor, kérésünkre, sűrített munkarendben, heti rendszerességgel végezte el a vizsgálatokat. Egyes esetekben klorofil-a komponenskorre is végzett vizsgálatokat, ami még inkább elősegítette a terület monitoringját és III. fokon zajló védekezést is hatékonyan ellátta adatokkal. Ezen

kritikus időszak nyers adatsorait a WepApp-on túl a „Vízminőségi káresemények” adatbázis napi jelentések füle alatt is megtalálhatjuk.

A WebApp jelenleg tesztüzemben működik, és folyamatos fejlesztés alatt áll. Az új adatok havi rendszerességgel kerülnek be a rendszerbe. A KH Labor mérésein kívül saját adataink is rendelkezésre állnak, továbbá civil és más szervezetek – például horgászszövetségek és a nemzeti park – információi is, amelyek ugyan még nincsenek beépítve az alkalmazásba, de fontos kiegészítő szerepet játszanak az RSD vízminőségi állapotának feltérképezésében, a terület minél teljesebb megismerésében és a beavatkozások döntéstámogatásában.

Szerző: Gergely Boróka Erzsébet

VGT2-es minősítő, ingás mutató

METEOROLÓGIAI HELYZET

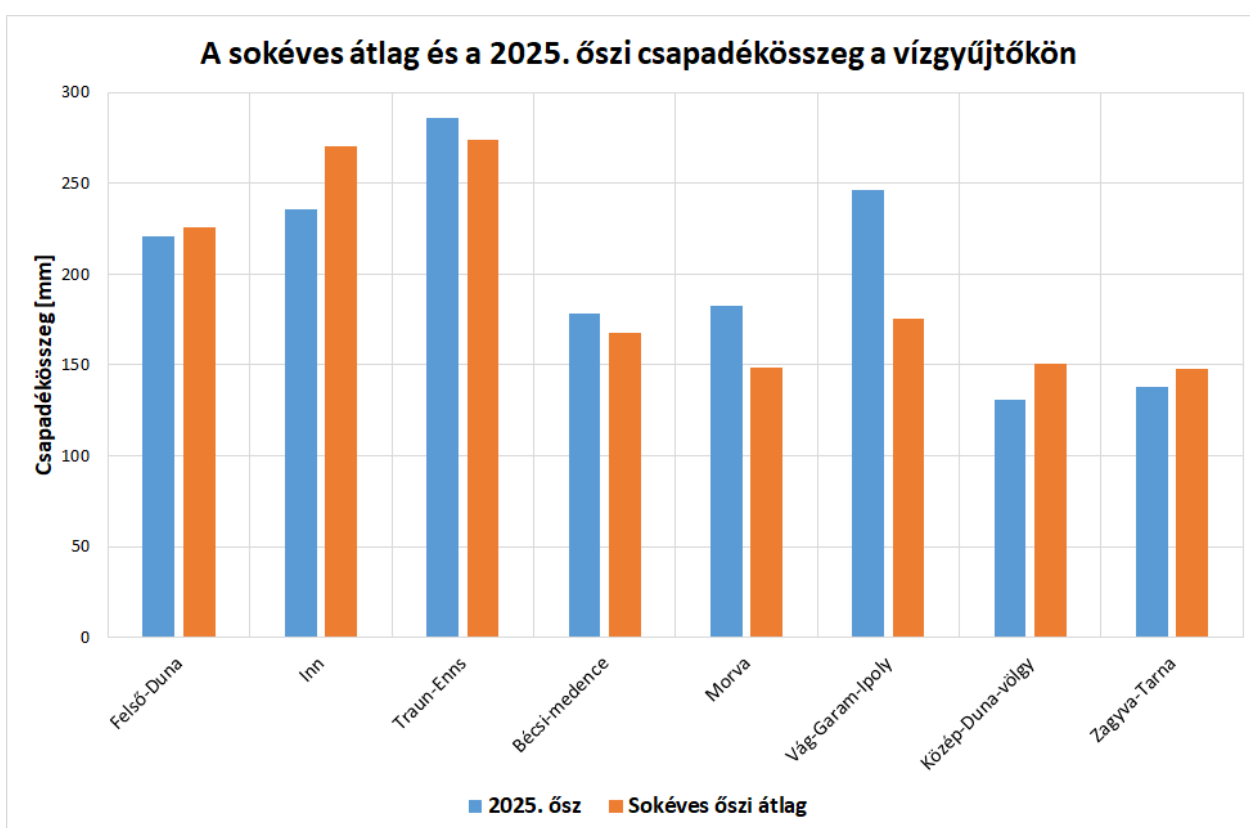
CSAPADÉK

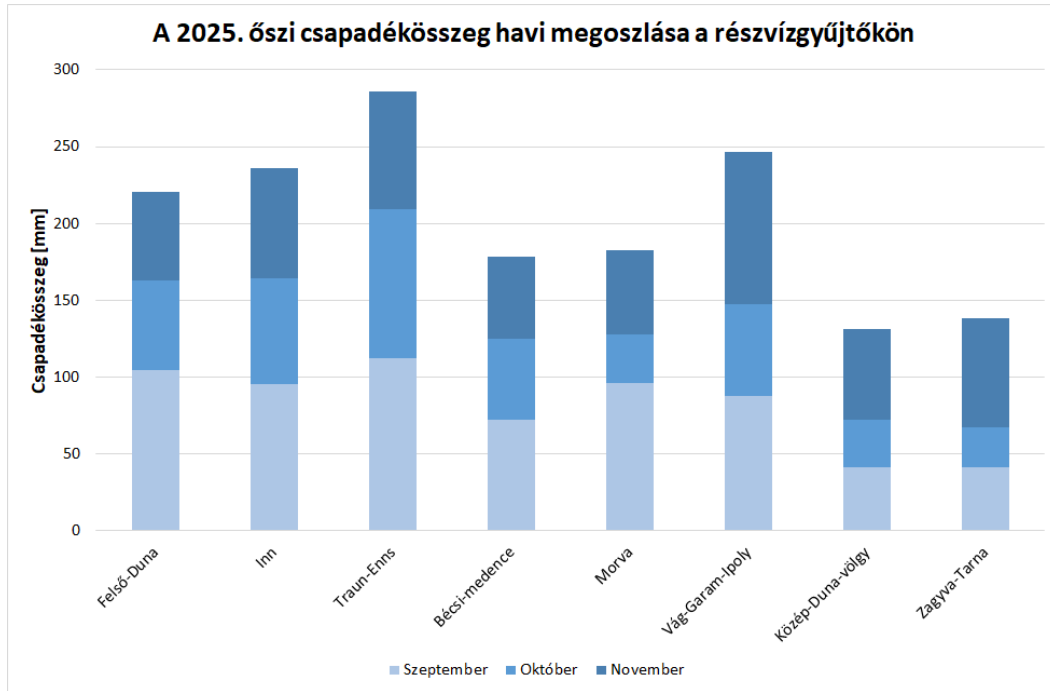
A 2025. év őszi időszaka átlag körüli csapadékmennyiséget hozott az igazgatóságunk vízfolyásainak vízjárását meghatározó nyolc dunai részvízgyűjtő összességét tekintve, azonban ezek egymástól igen eltérő képet mutattak. A részvízgyűjtőket három csoportba oszthatjuk, megkülönböztethetjük azon vízgyűjtőket melyekre átlag körüli, valamint attól kismértékben elmaradó, továbbá azt jóval meghaladó csapadékmennyiség érkezett.

A három őszi hónapot tekintve nagymértékű csapadéktöbblet a Vág-Garam-Ipoly (+40%) és a Morva (+23%) vízgyűjtőn jelentkezett, átlagkörüli mennyiséget (legfeljebb $\pm 7\%$) mértek a Felső-Duna, a Traun-Enns, a Bécsi-medence és a Zagyva-Tarna vízgyűjtőkön, míg legnagyobb csapadékhiány (-13%) az Inn és a Közép-Duna-völgy vízgyűjtőn volt.

Az egyes hónapok között rendkívül aránytalanul oszlott meg a csapadékmennyiség. A részvízgyűjtők összességén a legcsapadékosabb hónap a szeptember volt, ami megfelel a szokásos évi csa-

padékeloszlásnak, október szárazabb volt a megszokottnál, november viszont csapadékosabb. Az igazgatóságunkat érintő részvízgyűjtők havi csapadékeloszlása szélsőségesen alakult. A Vág-Garam-Ipoly vízgyűjtőn mindhárom őszi hónap folyamán átlagot meghaladó csapadékmennyiség esett, szeptemberben 1/3-dal, novemberben kiugróan, közel 90%-kal mértek többet. A Közép-Duna-völgy részvízgyűjtőn az évszak elején átlag alatti mennyiségű csapadék esett, majd novemberben 30%-kal több hullott. A Zagyva-Tarna területére az évszak elején szintén átlag alatti mennyiség érkezett, októberben a szokásos mennyiség alig fele, míg őszt végén, novemberben már 55%-kal több hullott. A hónapokon belül időben igen egyenlőtlenül oszlott meg a csapadék hullás. A vizsgált három hónapos időszak alatt 10 napon figyeltünk meg rendkívüli csapadékmennyiséget, azaz egy-egy mérőállomáson 24 óra alatt leesett mennyiség meghaladta a 20 mm-t, november végén igazgatóságunk három részvízgyűjtőjén ez elérte, illetve meghaladta az 50 mm-t is.

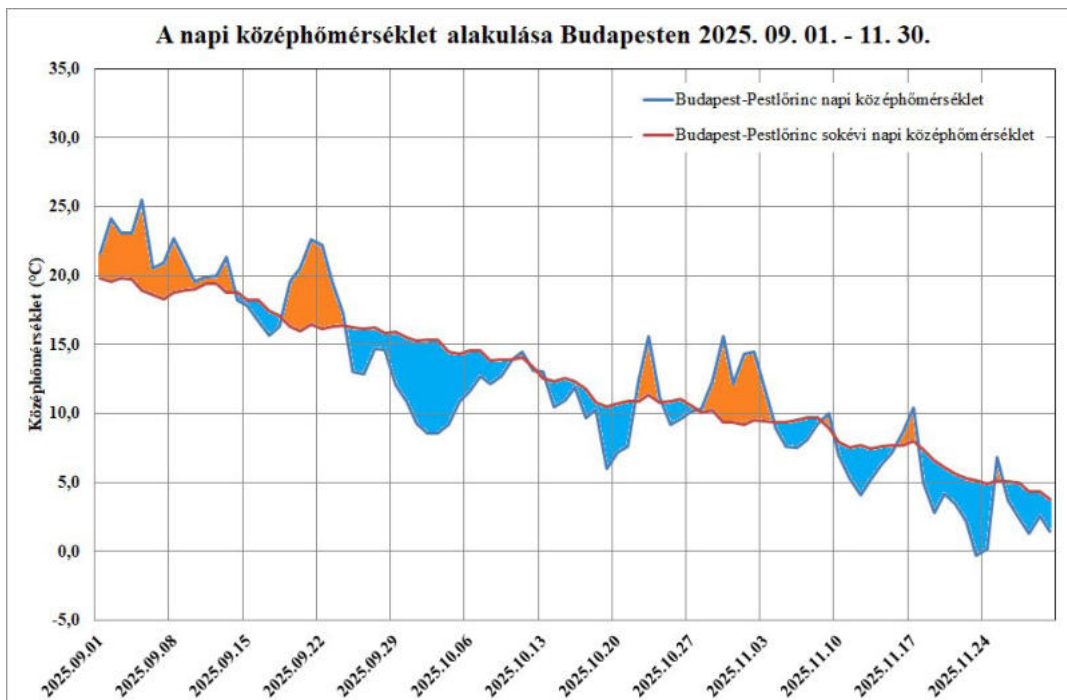

LÉGHŐMÉRSÉKLET

Ez év ősze melegebb volt az átlagosnál. Igazgatóságunk területén az átlaghőmérséklet 11,1 °C volt, ami 0,7 °C-kal magasabb, mint a sokéves területi átlagérték. Havi bontásban a legnagyobb eltérést szeptember +2,2 °C-kal mutatta, október 0,3 °C-kal hűvösebb, november 0,3 °C-kal melegebb volt az átlagoshoz képest. Működési területünkön a legmagasabb havi átlaghőmérséklet szeptemberben – szokás szerint – Budapest-Lágymányoson, majd októberben és novemberben az ismét üzembe helyezett Budapest-Állatkert mérőállomáson volt. A

legalacsonyabb átlagértékeket, minden őszi hónap során, az ország leghidegebb helyeként ismert Zabar állomáson, valamint a magasabb, hegyvidéki területeken (Kékestetőn és Dobogókőn) mérték.

A következő ábrán a Budapest-Pestszentlőrinc állomás 2025. szeptember 1. és november 30. között mért napi, illetve sokéves napi középhőmérsékleteit ábrázoltuk. A görbén kézzel vannak színezve azok az időszakok, amikor átlag alatt, míg narancssárgával azok, amikor átlag felett alakult a napi középhőmérséklet. Az ábra alapján elmond-

ható, hogy Budapesten az őszi időszak nagyobbik részében az átlagosnál akár több fokkal (max. $-6,8\text{ °C}$) hűvösebb volt, kisebb részében melegebb (max. $+6,5\text{ °C}$). Ebben az időszakban $\pm 5\text{ °C}$ -os hőmérsékleti anomália többször előfordult. Az őszyáriás idővel kezdődött, majd szeptember különösen meleg volt. Egy melegfront hatására szeptember 19. és 22. között jóval melegebb volt az ilyenkor megszokottnál. A hónap végén és október nagy részében az átlag alatt alakult a napi középhőmérséklet, amit október 10. és 12. között egy pár napos felmelegedés tört meg. Október

végén egy melegebb periódus következett, mely áthúzódott november elejére. Közben október 23-án a Benjamin ciklon hidegfrontja hatására rendkívüli csapadékesemények voltak. November végén jellemzően átlag alatt alakult a napi középhőmérséklet, csak egy-két nap melegedett az átlag fölé az időjárás. November 20-a után téliesre fordult az időjárás, a hegyvidéki területeken hó is hullott, Pestszentlőrincen 23-án 0 °C alá csökkent a napi középhőmérséklet. November 24-én érkező ciklon hatására kiadós csapadék esett.

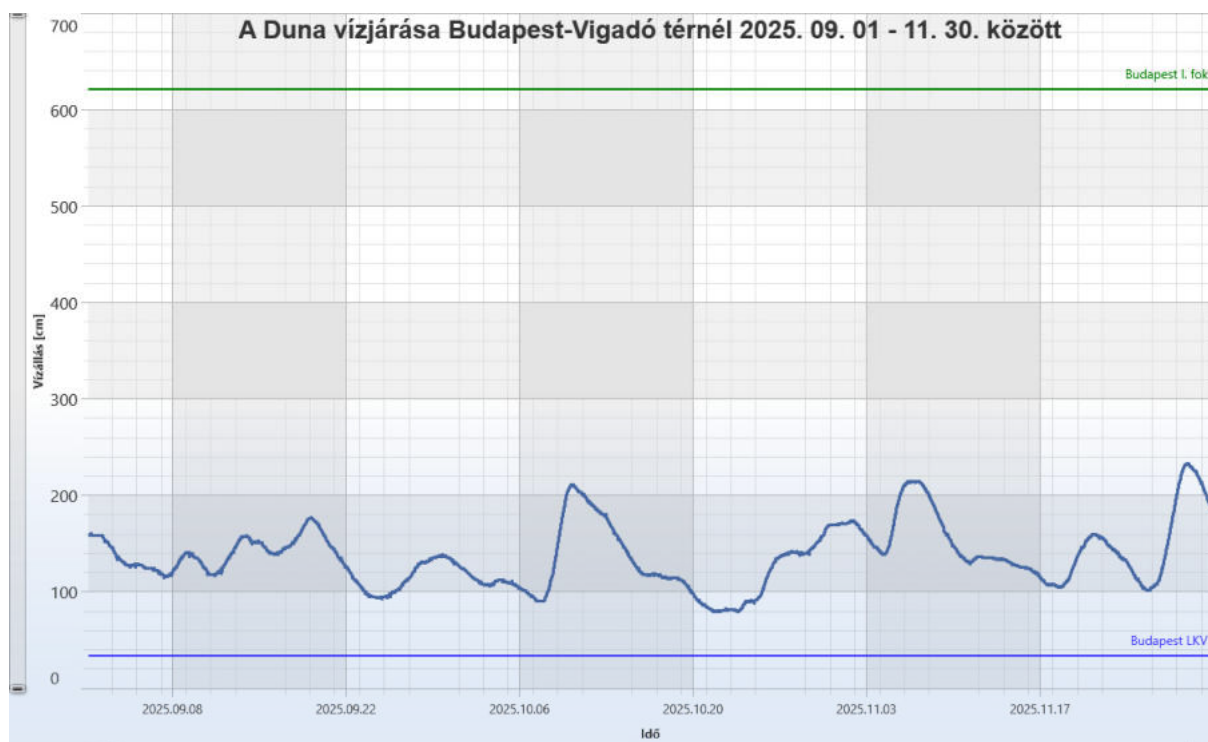
FOLYÓINK VÍZJÁRÁSA DUNA

A Duna vízjárása a 2025 őszen jól tükrözte a csapadékviszonyok időbeli eloszlását: nagyrészt az alacsony, 10-20% körüli mederteltségi tartományban mozgott a vízszint. Az őszi hónapokban jelentősebb árhullám nem alakult ki a Dunán.

A vízállás összességében végig alacsony volt, csak kisebb, legfeljebb egy méteres vízszintemelkedéssel járó árhullámok vonultak le a folyamon. A vízállás csak ezeknek a kis árhullámoknak a tetőzési szakaszaiban, és akkor is csak rövid időre emelkedett 200 cm fölé, a Vigadó téri vízmércén. Ilyen esemény is mindössze háromszor fordult elő az

ősz folyamán (október közepén, valamint november elején és végén), melyek során a legmagasabb vízállások az időszak vége felé, november 28-án este, 233 cm -rel alakultak ki. Ez mindössze 23%-os mederteltséget jelent.

Az időszak nagyobb részében a $100\text{-}160\text{ cm}$ -es tartományban ingadozott a vízjárás, ami 8-15%-os mederteltségnek felel meg. Száz centiméter alatt háromszor járt a budapesti vízállás, szeptember végén, valamint október eleje és közepe felé, melyek közül az utolsó volt a leghosszabb és legalacsonyabb vízszintekkel jellemezhető, a maga egy-

hetes hosszúságával és 79 cm-es vízállásával. Az Ínség-szikla legmagasabb részei mindhárom esetben előbukkantak a víz alól, de a mindössze 5%-os

mederteltséget jelentő legalacsonyabb vízállások idején nagyobb részei is szárazra kerültek.

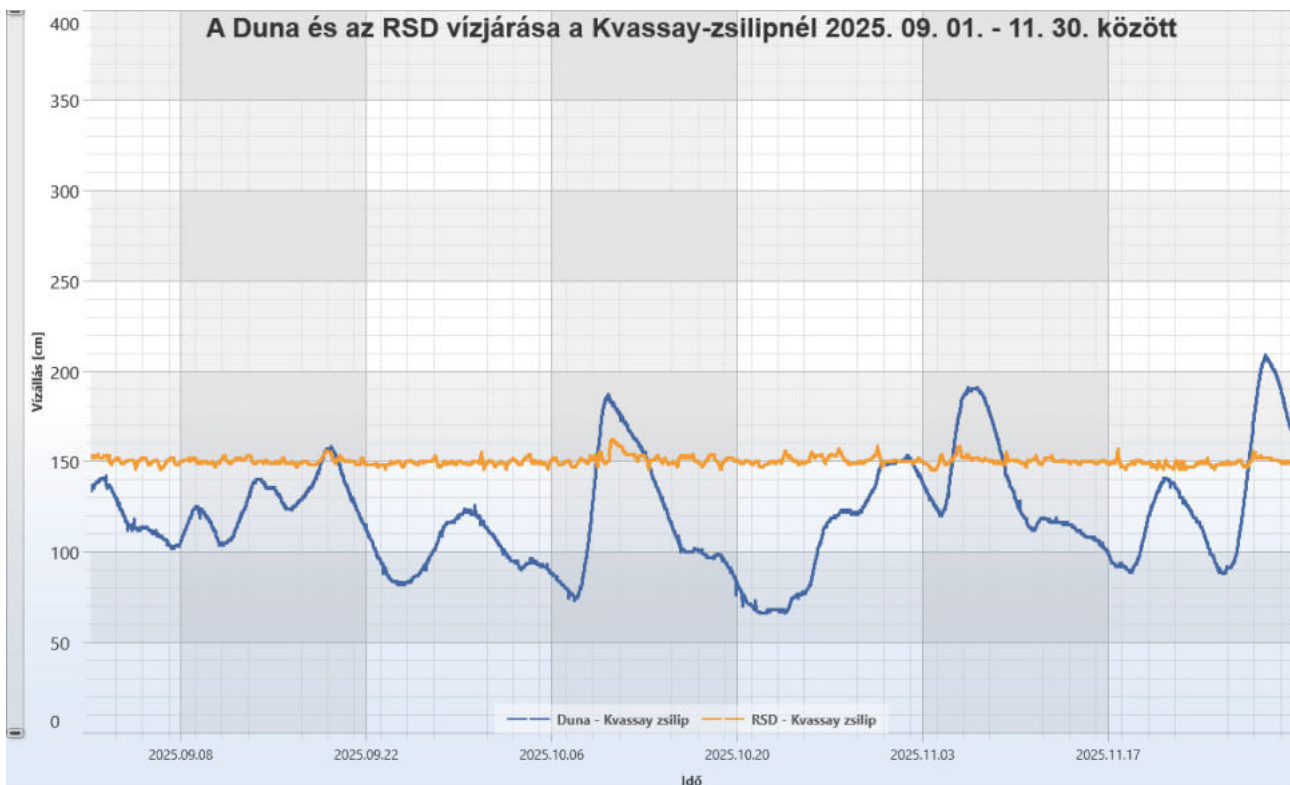
RÁCKEVEI (SOROKSÁRI)-DUNA (RSD)

2025 nyári hónapjaiban a Duna vízállása nagyrészt a Kvassay-zsilip gravitációs vízbeeresztése szempontjából kritikusnak számító vízjárási tartományban ingadozott, a vizsgált három hónap nagyobbik részében nem volt lehetséges a gravitációs vízbeeresztés a műtárgyon keresztül. Ezekben az időszakokban a műtárgyba épített turbinák szivattyú üzemmódban való működtetésével, valamint a Kvassay szivattyútelep szivattyúinak segítségével biztosítottuk a Duna vizének RSD-be jutását.

Gravitációs vízbeeresztésre a vizsgált időszakban csak nagyon ritkán és akkor is legfeljebb 4-5 napig volt lehetőség. A három hónap alatt mindössze öt

alkalommal fordult elő, hogy a Duna vízszintje magasabb volt, mint az RSD vízállása, ebből ráadásul egyszer épphogy csak pár centiméteres pozitív eltérés alakult ki a műtárgy két oldalán.

A vizsgált időszak 85%-ában az alacsony dunai vízszintek miatt szükséges volt a szivattyús vízbetáplálás az RSD felé, ami szinte folyamatos szivattyúüzemet jelentett a műtárgycsoportnál. A műtárgy két oldalán a negatív vízlépcső, a dunai vízállástól függően, -30 és -70 cm között ingadozott, míg október 21-én, a legalacsonyabb dunai vízállások idején a mínusz egy métert is megközelítette (-84 cm).

IPOLY

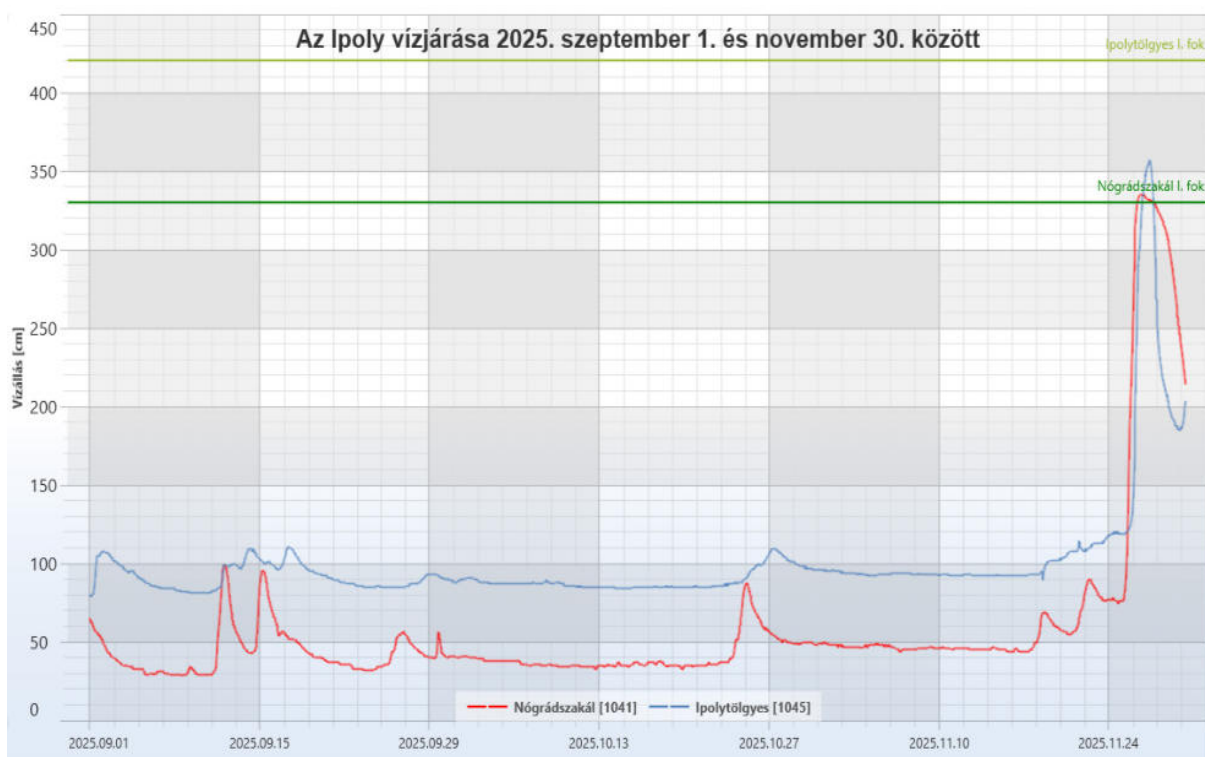
A Vág-Garam-Ipoly vízgyűjtőn mindegyik őszi hónap csapadéktöbblettel zárult, szeptember +33%, október +6%, november +90% volt. Összességé-

ben emelkedő tendenciát mutatott az Ipoly vízjárása. Szeptember elejétől november 24-ig egy-egy csapadékeseményhez kapcsolódóan kisebb árhu-

lámok vonultak le a folyón, melyek a felsőbb szakaszon nagyobb vízjártékot eredményeztek. Szeptemberben legfeljebb 70 cm, októberben 50 cm-t meg nem haladó vízszintemelkedés jelentkezett. A medertelítettség egész évszakban alacsonyan alakult, november 24-ig sehol sem haladta meg a 20%-ot.

November 24-25. között a folyó vízgyűjtőjén extrém csapadékokat mértek, ami a szlovákiai hóolvadással együtt a hónap végén lefutó jelentős árhullámot okozta. November 26-án Nógrádszakál mérőállomáson több mint 2,5 méteres vízszintemelkedést követően a vízállás meghaladta az I. fokú készültségi szintet (330 cm). Az árhullám

másnap (november 27.) tetőzött Ipolytarnócnál 407 cm-en, majd Nógrádszakálon 335 cm-en, mely estére a készültségi szint alá apadt. A legnagyobb medertelítettség 95%-os volt Ipolytarnócon és 85%-os Nógrádszakálon. Balassagyarmat vízmércénél november 29-én 232 cm-en, Ipolytölgyes állomáson november 27-én 357 cm-en tetőzött a folyó, de egyik állomáson sem közelítette meg az árvízvédelmi fokozatot. A középső és alsó szakaszon két árhullám különíthető el, az elsőt a lehulló csapadék okozta, a másodikat a folyó felsőbb szakaszáról leérkező árhullám. A vízállások az egész folyó mentén december legelején apadó ágon voltak.

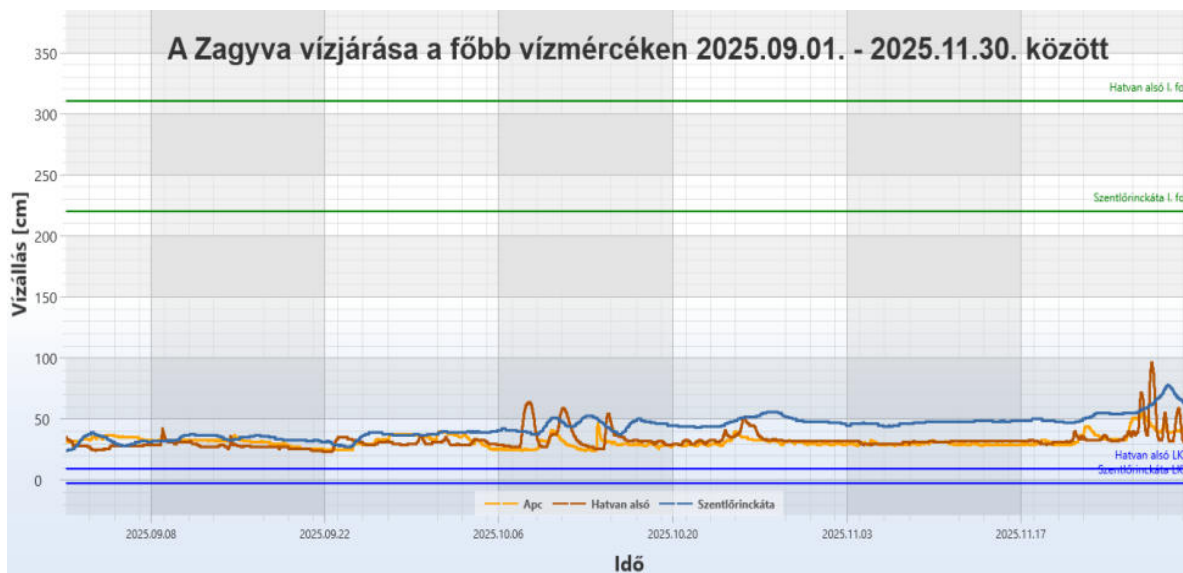

ZAGYVA

Az őszi időszakban szeptemberben és októberben jóval átlag alatti csapadékok hullottak a Zagyva vízgyűjtőre, novemberben azonban 50%-kal több csapadék esett az ilyenkor szokásosnál.

Összességében a jelentős csapadékhiány miatt ősszel is csak kismértékű ingadozás jellemezte a Zagyva vízjárását. A november végi árhullámig a teljes szakaszon 15% alatti medertelítettség tartományban mozgott a vízállás. Tárgyidőszakban két kisebb árhullám vonult le a Zagyván. Az első október közepén, amely az alsóbb szakaszokon

néhány deciméteres vízszintemelkedéssel járó árhullámokat eredményezett. A másodikat a november utolsó harmadában négy nap alatt (november 20., 21. és 24., 25.) lehullott 50 mm csapadék okozta, amely a Zagyva felső szakaszán, Nemptinél egy méteres, alsó szakaszon 30-60 centiméteres árhullámot eredményezett. Nemptinél 114 cm-en, míg Szentlőrincátán 78 cm-en következett be a tetőzés, az előbbi 37%-os, utóbbi 22%-os medertelítettség szinten.

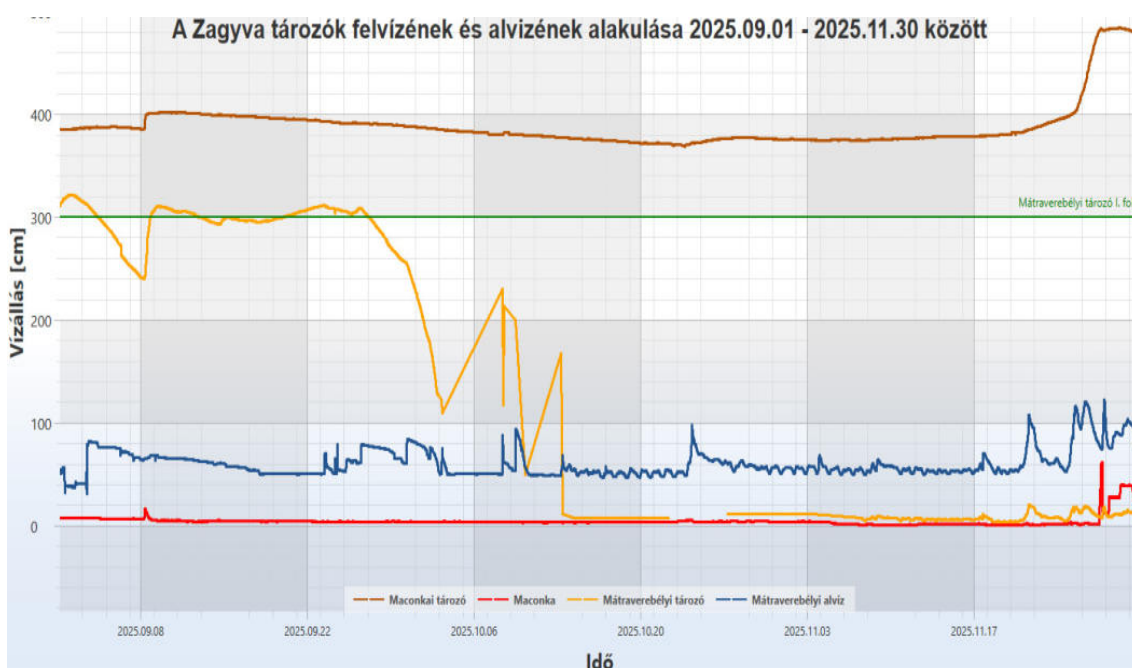

ZAGYVA TÁROZÓI

Augusztus közepétől a Tarján-pataki-tározóban visszatartott vízmennyiség — javítási munkálatok miatt — leeresztésre került a Mátraverebélyi-tározóba, amelynek hatására a Mátraverebélyi-tározó vízszintje 300 cm (I. fokú árvíz-készültségi szint) fölé emelkedett. Tartósan első fok alá szeptember utolsó napjaiban süllyedt a vízállás, majd október közepére teljesen leürült a tározó. Az apadó ágon többször végeztük a zsilipnél összegyűlt uszadék eltávolítását, ami az adatsorban is jól látható. Az őszi hátralévő részében nem fordult elő olyan csapadékesemény, amely következtében a Mátraverebélyi-tározóban vízvisszatartásra lett volna szükség. A Tarján-pataki-tározót októbertől elkezdtek ismét feltölteni, november végén már 373 cm-es

vízállást mértünk. A Maconkai-tározó vízállása szeptember elején még 385-388 cm között ingadozott, majd a csapadékosabb napok hatására a hónap közepén néhány napig meghaladta a 400 cm-t, azonban hónap közepétől ismét visszasüllyedt 370-380 cm közötti értékekre és tartósan azon a szinten is maradt. A november utolsó harmadában lehullott közel 50 mm csapadék hatására azonban kedvezően alakult a tározó vízállása, elérte az üzemi vízszintet, 376 cm-ről 484 cm-re emelkedett.

Szerzők: Szurdiné Veres Kinga,
Dr. Kovács Péter, Bacsó Anna

BESZÉLGETÉS PERÉNYI GÁBORRAL, IGAZGATÓSÁGUNK NYUGALMAZOTT IGAZGATÓJÁVAL

Vízgazdálkodási Tröszt). Egyikőjük itt a Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóságon is dolgozott. Őt Banász Andrásnak hívták, gépészmérnök volt, és a KDVVIZIG-en igazgatóhelyettesi pozícióig jutott (1960-tól dolgozott a vízügyi igazgatóságon, 1970-től termelési igazgatóhelyettes, 1977-től szakági főmérnök volt – szerk.). Ilyen háttérrel én már általános iskolás koromtól a nyarakat a vízügynél töltöttem: egy hónapot minden évben. Legjobban a Balaton mellett szerettem dolgozni, mert amikor lejárt a munkaidő, mentünk fürdeni. Persze a gimnázium végéig számos helyen megfordultam és mindig tudtam, hogy vízügyes akarok lenni. Édesapám nagyon jó és megbecsült vízügyi szakember volt, több nyelven beszélt, sokat dolgozott külföldön.

1972-ben fejeztem be a gimnáziumot, jelentkeztem is a műszaki egyetemre, de nem vettek fel. 1972-1974-ig segéd- és szakmunkás tanuló voltam

Köszönöm szépen igazgató úr, hogy megtiszteltél azzal, hogy elfogadtad a felkérést. Szeretnék bemutatni azoknak, akik már nem ismerhettek Téged a vízügyi igazgatóságon, hiszen egy ideje már az aktív nyugdíjasok életét éled. Tizenegy évig (2001-2012.) voltál főmérnök és két évig (2012-2014.) igazgató, ami már önmagában is sok idő. Kezdjük is el!

Engedd meg, hogy azzal kezdjem, hogy 45 évet és 15 napot ismertek el a nyugdíj számításához, ami azért lényeges, mert ezt az időt a vízügynél töltöttem. Vagyis az egész életemet itt éltem le tulajdonképpen. „Amerikai stílusú” karriert jártam be, ugyanis segéd munkásként kezdtem és igazgatóként fejeztem be, végigjárva szinte minden lépcsőfokot és minden egységet a vízügyi igazgatóságon.

Hogyan telt a gyerekkorod? Mindig vízügyes szerettél volna lenni?

A vízügyi pályafutásom „családi okokra” vezethető vissza. Édesanyám, édesapám, a nagynénik és a nagybácsik egyaránt különböző vízügyi cégeknél dolgoztak (VITUKI, Vízügyi Tervező Vállalat, OVH

Vízügyes vitorlázás a Balatonon

tanulmányi szerződéssel a vízügynél, az I. Szakasz-mérnökségnél. 1974. és 1977. között a BME VFK-n (Baján) tanultam, itt szereztem meg az első diplomát 1977-ben, mint okleveles vízépítő mérnök. 2004-ben, 50 éves koromban kezdtem el ismét tanulni a BME-n (Budapesten), ahol okleveles környezetmérnök lettem. Volt itt egy vicces történet is: az egyik előadáson a tanár mondja a diákoknak, hogy ha jól tanultok akár még igazgatóhelyettes is válhat belőletek... én meg ott ültem és „lapítottam”, mint műszaki igazgatóhelyettes, főmérnök...

Szóval a vízügyi szolgálat adott volt... Hogy sikerült az „amerikai stílusú” pályát bejárnod?

1972-ben kezdtem dolgozni a vízügyi igazgatóság I. Szakasz-mérnökségén, ahogy azt már mondtam, segédmunkásként, majd szakmunkás lettem, mindezt tanulmányi szerződéssel végeztem. A diploma megszerzése után egy hónapos „pihenőt” tartottam, majd 1977 szeptemberében állandó szerződéssel kezdtem dolgozni, akkor már üzem-mérnöki beosztásban. Velem együtt elég sok fiatal kezdett, akiket szétszítottak az igazgatóság területére: „Te méz Hatvanba, te méz Ráckevére...” stb. Ekkor a II. Szakasz-mérnökség Hatvani kirendeltségébe kerültem, mint építésvezető. Itt Peigelbeck András kirendeltségvezető és Murainé Edit műszaki kolléga vett „szárnyai alá”. Sokat tanultam Tőlük. A vízügy akkoriban végzett kivitelezéseket is, de nem csak zsilib- és töltésépítéseket, hanem pl. csatornafektetéseket is vállalt. Ott voltam jó másfél évig és akkor elvittek katonának.

Ez azért volt furcsa, mert akkor úgy szólt a törvény, hogy 23 éves koráig sorozhatták be az embert és utána fizetni kellett ún. katonaadót. Én ezt a meghatározott összeget befizettem. Abban az évben, amikor betöltöttem a 25. életévemet, megváltoztatták a jogszabályt és felemelték a maximális életkort 25 évre és abban a pillanatban el is vittek. A befizetett pénzem – ugyan kamat nélkül, de – visszaadták. Leninvárosba (ma: Tiszaújváros – szerk.) kerültem, ahol egy építési századba osztottak be, így lettem ott is építésvezető. Az olajfinomítónak mi építettük a földtöltéseit, de építkeztünk Dunaújvárosban, a vasműben és az ország számos pontján. 18 hónapot voltam katona, azután leszereltem.

Akkor kerültem a II. Szakasz-mérnökség Balassagyarmati kirendeltségére, ahol ismét építésvezető lettem. Be is költöztem Balassagyarmaton egy műszaki szobába, hiszen akkor még nem voltam házas. Akkoriban a szakasz-mérnökség központja még Salgótarjánban volt. Francziszki Pál volt a Balassagyarmati kirendeltség vezetője, aki egy nagyon okos ember volt, amit tudok, annak jelentős részét Tőle tanultam. Emberileg, szakmailag, egy szóval minden téren nagyon rendes ember volt. Nagyon jó vezetői készségekkel is rendelkezett, aki az ott dolgozó fiatalokat és idősebb kollégákat egyaránt nagyon jól irányította. Akkoriban a vízügy – a munka mellett, hiszen rengeteget kellett dolgozni – még egy nagy baráti társaság is volt, de nemcsak az igazgatóságon belül, hanem más vízügyi igazgatóság dolgozóival is rendszeresen összejártunk: elmentünk focizni, pingpongozni, kirándulni voltunk a nyíregyháziakkal, a pécsiekkel... Mindenki tudta, hogy más igazgatóságokon ki dolgozott hasonló munkakörben, mint ő, személyesen ismertük is egymást, így bármi volt, gyorsan tudtunk konzultálni a megoldandó problémákról.

1982-ben Vasadi János igazgató (1978-1986. között volt a KDVVIZIG igazgatója – szerk.) behívatta az irodájába a III. Szakasz-mérnökség akkori vezetőjét, meg engem és közölte velem, hogy itt ül az új Dabasi kirendeltség vezetője. Így kerültem a III. Szakasz-mérnökségre. Dabason szintén egy műszaki szobában laktam. Akkoriban ott is sok fiatal volt, de nem úgy, mint manapság, hanem stabil munkavállalóként. Sajnos a szakasz-mérnökség vezetőjével nem sikerült jó viszonyt kialakítanom, ezért munkahelyet váltottam és elmentem a vízügytől. A Csepeli Duna Mezőgazdasági Termelőszövetkezethez kerültem, ami egy hatalmas TSZ volt, itt öntözési üzemvezető beosztásban dolgoztam. Mondanom se kell, hogy a fizetésem a háromszorosa volt a vízügyi fizetésemnek, a jutalmam háromszorosa volt a vízügy jutalmának. Ekkor kezdődött a nagymarosi építkezés, a tervek az építési osztályra kerültek. Az akkori osztályvezető visszahívott az igazgatósághoz és én visszamentem. Így kerültem először a központba. A következő évben, amikor jutalomosztás volt akkor a korábbi munkahelyem utánam küldte a jutalmat. A jutalom több volt, mint az egész építési osztály jutalma!

Szakaszmérnökként az íróasztal mögött

Néhány év múlva felkértek a II. Szakaszmérnökség vezetésére, így ismét visszakerültem Balassagyarmatra, mint szakaszmérnök, de dolgozni Salgótarjánba jártam, mivel akkor még mindig ott volt a központ. A rendszerváltáskor felhívott az akkori igazgató, Konkoly János, hogy megszüntetjük a szakaszmérnökséget Salgótarjánban és hozzam létre az új központot Balassagyarmaton. Szépen lassan feltöltöttem az üres pozíciókat, így lett Balassagyarmaton a szakaszmérnökség, de megmaradt itt a kirendeltség is, emellett pedig további kirendeltségek voltak Hatvanban és Pásztón. Néhány éven belül meg kellett szüntetnem a pásztói

Őszi felülvizsgálat, 2011.

kirendeltséget, szerencsére az ottani dolgozók többsége elment nyugdíjba, így nem kellett felmondanom senkinek.

Amikor szakaszmérnök lettem, akkor feltűnt, hogy vidéken mekkora presztízse van a vízügynek, hiszen beosztottként ezzel nem találkoztam. Szóval úgy tekintettek rám Nógrád megyében, mintha én lennék az igazgató. Minden döntéshozó testületben benne voltam, és ha bármilyen „vizes” kérdés felmerült, ami lehetett akár csatornaművel kapcsolatos is, ha én azt mondtam, hogy mehet, akkor ment, ha azt mondtam, hogy nem, akkor senki nem kérdőjelezte meg a szavamat. Gondolkoztam is akkoriban azon, hogy ha kiderül, hogy nem én vagyok az igazgató, akkor ebből nagy balhé lesz.

2001-ben kineveztek műszaki igazgatóhelyettesnek, melynek feladatait 2012-ig láttam el. Ez az időszak életem második legszebb korszaka volt. (Az első a II. Szakaszmérnökség vezetése volt.)

2012. június 6-án az akkori igazgatót, Baross Károlyt, másik három igazgatóval egy időben, azonnali hatállyal felmentette Pintér Sándor belügyminiszter úr, így lettem megbízott igazgató június 7-től. Igazgatói kinevezésemet szeptember 16-án kaptam meg. 2014. augusztus 31-én leváltottak. Akkor nagyon bántott a dolog, de utólag beláttam, hogy éveket kaptam még, hiszen az utolsó másfél év az igazgatói stressz és idegeskedés után „felüdülés” volt. 2016-ban mentem nyugdíjba.

Nagyon szerencsésnek gondolom magam, mert olyan nagy tudású és emberileg is példaértékű igazgatókkal dolgozhattam együtt, mint Konkoly János, Kabay Sándor, Baross Károly. Tőlük tanultam meg egy nagy szervezet irányításának módjait. Utólag is köszönöm nekik.

Emlékszel az első árvizedre?

1975-ben a Dunán voltam Tarró Péterrel – aki akkor még a KDVVIZIG állományában, műszaki beosztásban dolgozott –, akivel Budapest felett védekeztünk. Mind a ketten beosztott műszakiak voltunk, hiszen még kezdő mérnök voltam. Annyira hirtelen jött az árvíz, hogy úgy ahogy voltunk kirendeltek – se plusz ruha, se kaja, se pénz, semmi. Radványi Rudolf (vízgazdálkodási osztályvezető) volt a helyi vezetőnk, és emlékszem, hogy pár nap után hazaengedett bennünket két órára, hogy

Törzsvezetői ülés a 2013. évi árvíz idején

hozzunk magunknak ruhát, meg pénzt, meg mindent, amire szükségünk volt. Végül sikeres volt ez a védekezés is, sokat tanultam belőle.

Fel tudsz-e idézni valami emlékezetes momentumot valamelyik védekezésből?

A 2013. évi dunai árvíz időszakában Pintér Sándor belügyminiszter úr engem jelölt ki Pest megyében a védekezés irányítójának. Erről írásos megbízást adott, és ez a papír mindig nálam volt, mindig hordtam magammal, mert hát sosem lehet tudni... Jól is jött, hiszen Nagymarosnál igen komolyan összeütköztem a katasztrófavédelem helyi képviselőjével, aki elkezdett intézkedni, hogy ne így csinálják, hanem úgy, ezt ide tegyék, azt meg oda... Felvilágosítottam, hogy ő azért van itt, hogy a mi munkánkat segítse, mert ez a mi szakmánk, és majd szólok, amikor szükség lesz rá. Úgy összevesztünk, hogy az akkori polgármester csak meresztette a szemét, de végül sikerült meggyőzőm az urat és utána egészen jól sikerült együtt dolgozni. A védekezést követően Pintér Sándor ki is tüntetett, szóval valamit jól csináltam.

Ez alatt a 45 év alatt mire vagy a legbüszkébb?

Számos esemény, változás történt, hiszen hat igazgató alatt is dolgoztam, megtörtént egy rend-

szerváltás, számos építés, fejlesztés. Mégis azt mondhatom, hogy a II. Szakasz mérnökség átszervezésére vagyok a legbüszkébb. Balassagyarmati központtal teljesen a nulláról, fokozatosan építettem ki, mivel a salgótarjáni „rutinos” kollégák közül szinte mindenki kilépett, nem vállalták a közlekedést. Szerencsére voltak, akikre támaszkodhattam, például a korábban már említett Francziszki Pali bácsira, de a szervezetet mégis én alakítottam ki. Szerénytelenség nélkül mondhatom, hogy az igazgatóság legjobb szakasz mérnöksége lett.

Megtudhatunk-e valamit arról, hogy hogyan telnek a nyugdíjas éveid?

Éppen egy nagyobb változás történik az életemben, mert költözés előtt állok, ezért az eddigi gyűjtőgőz hobbimról most kezdek leszokni, ami szintén nem kis fejtörést okoz. Nagyon szerettem a szép és szerintem értékes alkotásokat gyűjteni. Számos tárgyat hozott édesapám is a külföldi útjairól. Ezek rengeteg helyet foglalnak. Sajnos fele akkora lakásba költözöm, ezért meg kell válnom jó néhánytól.

Lejegyezte: Jilling Alexa

KÖTELEZŐ TOVÁBBKÉPZÉSEK

2025. november 28-ig volt lehetőségük elvégezni az e-learninges kötelező továbbképzést azoknak a kollégáknak, akik erről értesítést kaptak az OVF-től. Aki az év során nem teljesítette valamelyik kötelező képzését, arról az igazgató úr tájékoztatást fog kapni az OVF-től.

Októberben volt idén az utolsó gyakorlat Szolnokon. A Karcagi Gábor Árvízvédelmi Gyakorlópályán, a műszaki irányítók közül, kilenc kolléga teljesítette a „Töltéskoronát meghaladó árvizek elleni védekezési módszerek műszaki irányítók részére” című képzést. A visszajelzések alapján a szolnoki gyakorlatok, minden alkalommal sikerrel zárultak, és a kollégák nemcsak a képzéssel, de az igazgatóság által biztosított szállással és az étkezéssel is elégedettek voltak. Ezzel lezárult az a négy éves ciklus, ami alatt lehetőségünk volt arra, hogy min-

den rendelkezésre állási pótlékban részesülő kolléga részt vegyen a képzésen. 2026-ban újra indul a ciklus, és újra teljesíteni kell – négy év alatt – a gyakorlati képzéseket.

Novemberben két belső jelenléti képzésünk volt Balassagyarmaton. A „Vízminőségi kárelhárítási feladatok a gyakorlatban” című előadást Rényeiné Kerepesi Erika, osztályvezető asszony tartotta, a „Környezettudatos és energiahatékonysági szemléletformálás” című prezentációt pedig Taliga Péter Krisztián, szakaszmérnök úr. A képzésen 22 kolléga vett részt.

Köszönjük az oktatást tartó kollégáknak, hogy tudásukat megosztották az előadáson részt vett dolgozókkal!

Szerző: Bóbisné Zsezserán Csilla

SZEMÉLYI HÍREK

Közalkalmazotti jogviszonyt létesített

Tardos Virág, vízrendezési referens (TVO)
Hevér Norbert, területi műszaki ügyintéző (BGYSZM)
Feldvébel-Matula Zita, területi műszaki referens (VÜO)
Lajter Hanna Kinga, vízrendezési referens (VÖO)
Fekete Imre, gépkezelő (BPSZM)
Tóbiné Balogh Erika, közfoglalkoztatási ügyintéző (HSZM)
Vasvári Csenge Eszter, gátőr (RSZM)
Balog Szabolcs, árvízvédelmi referens (ÁFO)

Józsa Gábor Márk, felszín alatti vízkészlet-gazdálkodási referens (VGO)
Szarvas Csaba Zsolt, matróz (MBHSZ)
Nikoletti Gyula, matróz (MBHSZ)
Haraszi Brigitta, kiemelt műszaki referens (IGO)
Kucsik Péter, gépkezelő (BPSZM)
Pintér Dániel, folyó- és tógazdálkodási referens (ÁFO)
Kovács József, szerelőipari szakmunkás (MBHSZ)
Vongáné Molnár Tímea, kiemelt funkcionális referens (KGO)

Munkaviszonyt létesített

Kutalik Jenő, létesítményüzemeltető (RSZM)

Közalkalmazotti jogviszonya megszűnt

Laukó Ágnes Mária, felszín alatti vízkészlet-gazdálkodási referens (VGO)
Fehér Márta Ilona, pénzügyi referens (VÜO)
Ráp Reghina Henrietta, geodéziai és térinformaticai referens (ÁFO)
Farkas József, szivattyútelep-kezelő (BPSZM)

Orosz Edit, szakágazati vezető (VÜO)
Tóth Árpád, csatornaőr (BPSZM)
Fenyvesiné Piskulic Éva, pénzügyi ügyintéző (HSZM)

Szerző: Kovács Krisztina

ELISMERÉSEK KOLLÉGÁINKNAK

FŐIGAZGATÓI ELISMERÉS, NEMZETI ÜNNEPÜNK, OKTÓBER 23-A ALKALMÁBÓL

Nemzeti ünnepünk, október 23-a alkalmából rendezett ünnepségen Láng István, az Országos Vízügyi Főigazgatóság főigazgatója, a vízügyi ágazatban végzett kiemelkedő és magas színvonalú munkája elismeréseként, „Főigazgatói Oklevél” elismerésben részesítette Márton Attila, osztályvezetőt.

Szintén október 23-a alkalmából, Láng István,

főigazgató úr, Jónak Éva, kiemelt műszaki ügyintézőnek embersége, a munkához való példás hozzáállása miatt, valamint a vízügy szolgálatában tett több éves tevékenységéért, „Főigazgatói tárgyjutalom – kristályváza” elismerést adományozott.

Kollégáinknak szívből gratulálunk!

Szerző: Kovács Krisztina

Láng István és Jónak Éva

Láng István és Márton Attila

GÓLYAHÍREK

Kollár Renáta oktatási, képzési referens (IGO) első gyermeke, Mocsári Luca 2025. október 16-án látta meg a napvilágot 3310 grammal és 55 cm hosszal.

Balázs-Soltész Hanna vízrajzi ügyintéző (VZR)

első gyermeke, Balázs Borbála 2025. július 15-én született 2950 grammal és 53 cm hosszal.

A babáknak és családjaiknak jó egészséget kívánunk!

Szerző: Kovács Krisztina

Mocsári Luca

Balázs Borbála

SZAKMAI KIRÁNDULÁS SZENTENDRÉN

A korábbi éveknek megfelelően a Vízügyi és Vízyűjtő-gazdálkodási Osztály idén is szakmai kirándulásra ment, ezúttal október 9-én indultunk a budapesti Vigadó térről, sétahajóval, Szentendrére. Előzetes egyeztetéseket követően találkoztunk Újszászi Györgyvel, a Szentendrei Közös Önkormányzati hivatal Környezetvédelmi és Közösségi Részvételi Iroda irodavezetőjével, aki a Bükkös-patak revitalizációs programját mutatta be nekünk.

Bükkös-patak tervezési szakasza helyi védelem alatt áll. Korábbi és most elkészült természetvédelmi kezelési terve, a patak természeti állapotának javítását, revitalizációját írja elő. Szentendre Város IV. Környezetvédelmi Programja is említi a patak védelmének, helyreállításának szükségességét. A vizes élőhelyek, köztük a patakok ökológiai állapotának védelmét és javítását a természetvédelmi törvény, az EU VKI és az Árvízi Irányelv is szorgalmazza.

A program célja a Bükkös-patak városi szakaszának „újrarendezése” ökológiai szempontok alapján. A program keretében a pataknak a védett szakaszát érintő, kertvárosi és óvárosi részeit tervezik átalakítani, mintegy 1,25 km hosszan. A terveket Dukai Igor, természetvédelmi mérnök készítette, amelynek bemutatása Szentendre Városházán, 2025. november 5-én volt.

A patak ökológiai megújítása egyfelől a pataki halaknak kedvező medermorfológiai állapot hely-

reállítását célozza. Tekintettel a jelentős műszaki kötöttségekre, a kanyargós mederre jellemző, gázlók és medencék váltakozásával jellemezhető természetes medermorfológiai igényeket kismértékű oldalirányú és a folyásfenék magassági viszonyai-
ba vitt „játékkal” tudják kielégíteni, de már ennek is kiemelkedő ökológiai, természetvédelmi jelentősége van.

A revitalizációs projekt másik fontos iránya a patak menti égerliget helyreállítása. Az erdősávot már évszázadokkal ezelőtt leirtották a Bükkös-patak mentén. A vegetáció az 1700-as évek óta hiányzik a belvárosi-óvárosi szakasz mentén, a térképi források alapján. A 11-es út feletti szakaszok az 1700-as évek második felében végzett tarvágások óta szakaszosan, és különösen az 1900-as évek eleje óta visszaerdősültek, melyet a kb. 100 évvel ezelőtti fényképfelvételek, később ortofotók is igazoltak. Az is látható azonban, hogy a belvárosi szakaszon újra megtelepedő égerliget-foltokat néhány éven belül elkotorták, kivágták, lekaszálták, ahogy azt 2000 óta is teszik. A revitalizációs tervezés célja az, hogy a fás vegetációsáv a korábbiaktól eltérő módon, a lehetőségek mentén visszaalakuljon a patak fátlan szakaszain, mely a természeti állapot jelentős növekedése mellett a városklíma javításában, a kék és zöldinfrastruktúra fejlesztésében is kiemelkedő jelentőségű.

A jelenlegi tervezési szakasz a meder kialakítá-

A Bükkös-patak, Szentendrén

sa és a fenntartási munkák miatt a legrosszabb, legveszélyeztetettebb és leginstabilabb ökológiai állapotban lévő patakszakasz. A patakmeder és a mellette húzódó zöldsáv ezen a szakaszon mindössze 10-15 m széles. A kőbeton burkolat az elmúlt 50 év alatt szakaszosan eltűnt a patak és a Duna hordalékának lerakódása, kifagyás, összeroppanás miatt, illetve kisebb-nagyobb mértékben megromlásra eszmény. Körülbelül fele-harmada hosszán még jó műszaki állapotban van, viszont itt jellemző leginkább a rossz ökológiai állapot.

A beavatkozás volumenét ezért, a fenti műszaki és ökológiai állapotjelzők az alábbiak szerint határozzák meg: azokon a szakaszokon, ahol a burkolat erősen hiányos, csak a mederátalakítás miatt szükséges kismértékű bontás. Ahol a mederburkolat

„eltűnt” a hordalék alatt, bontási igény nincs, legfeljebb korrekció. Azokon a szakaszokon (összesen kb. 360 méter hosszán), melyeken a betonvályú jó műszaki állapotban van, jelentősebb beavatkozás szükséges. A tervezési terület több szakaszra osztható, a projekt időben ütemezhető, ezért egyidejűleg a hatások volumene is kisebb.

(További információk:

<https://szentendre.hu/wp-content/uploads/2025/10/Bukkos-2.png>

<https://szentendre.hu/bukkos-patak-revitalizacio-a-varoshazan-mutatjak-be-a-terveket/>)

Szerző: Pálffy Margit

HOZZÁNK IS MEGÉRKEZETT A MIKULÁS

2025. december 5-én vidám zsvajtól volt hangos a MagNet Közösségi Házban tartott Mikulás ünnepség, ahol a gyermekeket színes programokkal vártuk. Az Artashat színház színészei által tartott zenés, interaktív „Mikulás váró” előadás nagy sikert aratott, a Mikulás ajándékai pedig mosolyt csaltak minden arcra. A közös élményt kakaó és kalács tette még hangulatosabbá, miközben a gyerekek kézműves foglalkozáson alkothattak, arcfestésen vehettek részt, vagy ügyességüket próbálhatták ki az ördöglakat játékban.

Az ünnepség kellemes élményt nyújtott kicsiknek és nagyoknak egyaránt.

Szerző: Bóbisné Zsezserán Csilla

MÁLTÁN JÁRT A VÍZRAJZI ÉS ADATTÁRI OSZTÁLY

Gozo

Legalábbis egy része, a „nyugdíjas team”. Januári kairói látogatásunk után ezúttal Máltán néztünk körül október 1. és 5. között. Ez az időszak már mentes a nyári nagy tömegtől – bár meg kell jegyezni, így is éppen elegen voltunk. Az időjárás ideálisnak bizonyult: a 23–25 fokos léghőmérséklethez a Földközi-tenger szintén 25 fokos víz hőmérséklete társult, ami nagyszerű programokat ígért.

Mediterrán báj és ragyogás, béke és nyugalom, történelem és kultúra jellemzi a szigetet. Az ősi utcákon sétálva reneszánsz katedrálisokat és barokk palotákat láthatunk, miközben a közelben az emberi történelem legidősebb műemlékeit is felkereshetjük.

Málta a Földközi-tengerben található kis sziget-csoport, Szicíliától 81 kilométerre délre. A 316 km² területű országban mintegy 516 ezer ember él. Viszonyításképpen: Budapest területe 525 km², lakossága közel 1,7 millió fő. Málta terület szerint a világ tizedik legkisebb országa, ugyanakkor a leg­sűrűbben lakott önálló állam. Fővárosa Valletta, amely területét és népességét tekintve is az Európai Unió legkisebb nemzeti fővárosa.

Málta történelme rendkívül változatos. I. e. 1000 körül a föníciaiak, majd a karthágóiak és a rómaiak uralták, később – 1090-ig – az arabok, akiket normannok, svábok és Anjouk követtek. 1412-ben

kasztíliai birtok lett.

A lovagrend megjelenése jelentős fejlődést hozott: kórházak épültek, fellendült a kereskedelem, és megerősítették a sziget védelmét. 1565-ben Szulejmán szultán megkísérelte elfoglalni Máltát, ám a helyiek ellenálltak, és szeptember elején visszaverték a támadást. Ettől kezdve szeptember a máltaiak szerencsehónapjává vált évszázadokon át.

A II. világháború idején Málta a világ egyik leghevesebben bombázott területe lett, központjában a Grand Harbour kikötővel. Ennek ellenére elfoglalni nem tudták. A máltai zászló bal felső sarkában látható Szent György-keresztet VI. György brit uralkodó adományozta 1940-ben a lakosság háborús bátorságáért.

Kis csapatunk – Zsuzsa, Ilike, Karesz és jómagam – programja csak egy kis keresztmetszetét adta ennek a csodás országnak. Mivel többen már jártunk itt korábban, tudatosan állítottuk össze az útitervet.

Az első napon, délutáni érkezésünk után Gzirában tettünk egy hosszabb sétát, majd gasztronómiai ismerkedés következett.

A második napon hajóval átkeltünk Vallettába, ahol többek között a világ egyik legszebb templomát, a Szent János-társakatedrálisát látogattuk meg. A legfigyelemreméltóbb a márványpadló, ame-

Gozo

Blue Grotto

Ilyen a lovagrend közel 400 lovagjának és tisztjének síremléke található. Minden sírkő színes intarziás márványlap, rajta címerrel és sírfelirattal. Délután a Blue Grotto, a Kék-barlang következett. Rövid buszozás után egy valóban varázslatos helyre értünk. A szél miatt sajnos nem tudtunk csónakázni, de a látvány így is kárpótolt bennünket.

Harmadik napunkon tengeri komppal áthajóztunk Gozo szigetére, Rabat–Viktóriába. Máltai neve elővárost jelent, angol nevét 1897-ben Viktória brit királynő tiszteletére kapta. A citadella alapjait az arab uralom idején rakták le, a ma látható erődítmények pedig a Jeruzsálemi Szent János Ispotályos Lovagrend 1599–1603. közötti építkezéseinek eredményei.

A negyedik napon Mellieħába látogattunk. Alig egyórás buszozás után Málta egyik legszebb strandján tölthettünk el egy napot, csodás időben.

Az utolsó, ötödik napon Vittoriosát – más néven Birgut – kerestük fel, amely az egyik legrégebbi

máltai település. Már önmagában nagy élmény volt Vallettából dgħajsa csónakkal átkelni; ez a festett, evezős hajó igazi helyi különlegesség. Jó volt látni azt a helyet, ahonnan szinte minden elindult, és amely a lovagrend révén vált Málta történelmének egyik legfontosabb színterévé.

Ilkével mi már tudtuk, mi vár ránk, mégis ugyanúgy magával ragadott bennünket a történelmi légkör, a természet, a kultúra és az emberek kedvessége, mint legelső alkalommal. Zsuzsával és Karesszal remek csapatot alkottunk. Számukra minden új volt, de abban biztosak vagyunk, hogy emlékezetes élményekkel tértek haza – ahogyan mi is. Kék logós víziges pólónk mindenhol feltűnést keltett, még ha csak Gozón viseltük is.

Ha tehetitek, látogassatok el egyszer Máltára – nem fogtok csalódní.

Szerző: Tóth Tibor

ANNAPURNA-KÖR EXPEDÍCIÓ, II. RÉSZ

A hágó felé

Elérkeztem utazásom harmadik, egyben befejező részéhez. De ahogy azt már Tolkien is megtanította nekünk A Gyűrűk Ura művének elmesélése közben, minden igazán nagy történetnek legalább három befejezés jár. Úgyhogy ennek is megadom mind a hármat.

A hetedik nap és ami utána következett

Manangot elhagyva kezdődött az igazi magashegyi szakasz. Innen már csak két éjszaka választott el a hágótól. A következő estét 4050 méter magasan, Yak Kvarokban töltöttem, viszonylag még kényelmesen, bár elektromosság és meleg víz már egyáltalán nem volt.

A hágó előtti utolsó megálló Thorung Phedi alaptábor volt, 4450 méteren. Távolságban már nem volt messze, de a ritkuló levegő és a folyamatos sziklaomlás-veszély ettől a szakasztól mégis megkövetelte a teljes figyelmet. Amikor megérkeztem az alaptáborba, még volt annyi erőm, hogy felkapaszkodjak a legmagasabban fekvő szállásig, ahol már várt rám egy korábban megismert német apa–fia páros, akik a távolból szurkoltak, hogy megtegyem az utolsó lépéseket. Érkezésem után pihentünk egy kicsit, majd rábeszéltek, hogy még aznap menjünk fel táskánk nélkül egy rövid akklima-

tizációs körre, és nézzük meg a másnapi legmeredekebb szakaszt napfényben is.

A szálláson ezúttal kaptam egy hálótársat is: egy angol srácot, aki biciklivel teljesítette a túrát. A szobában nagyjából nulla fok lehetett, kint mínusz tizenöt. Túl sokat egyikünk sem aludt. A pulzusunk folyamatosan 130–140 körül mozgott. Ilyen magasságban a test túlélő üzemmódba kapcsol át: minden légvétel kissé kapkodottabb, a sejteink túlélésért küzdenek, és ez már messze nem komfortos érzés. Kb. négy órányi alvás után csörgött az ébresztő. Mire indulásra kész lettem, már javában úton volt sok utazócsoport. A sötétben csak a hold és a fejlámpák világítottak. Felnéztem a hegyoldalra és sok-sok világító kukacot láttam. Csatlakoztam az egyik kis kígyóhoz és csak a lábam elé néztem, úgy araszolgattam felfelé. A szakasz első kihívása rögtön a szállásom után következett. 500 méteres emelkedőt kellett megtenni egy km alatt, mínusz 15 °C-ban. Másfél óra alatt értem fel az első pihenőpontra. Már világosodott. A vizem megfagyott a palackban. Tartottam is egy órás pihenőt. Hiába volt rajtam kesztyű, a kezeim úgy szétfagytak, hogy muszáj volt megállnom és innom egy forró teát. A szakasz nehezen túl is estem. Ezután egy lassú 600 méteres emelkedő következett. A Thorung La felé vezető szakaszt vastag, fagyott hó-

réteg borította, amin nem volt könnyű haladni. A táj kietlen és hideg volt: fehér lejtők, jeges kövek, éles szél. A csúcok néma falakként vették körül az ösvényt és minden lépésnél érezni lehetett a magasságot. A lassú araszolás után egyszer csak megjelentek a szélben lobogó imazászlók – a hágó kapuja. Tíz nap után elértem az 5416 méteren fekvő Thorong La Pass-t, de a pillanat nem hozott különösebb megkönnyebbülést. Úgy éreztem, az út élményei fontosabbak voltak, mint maga a cél.

A fél órás pihenő és az utolsó fagyott csoki elfogyasztása után ideje volt újra elindulni. 8 km volt a faluig. Végre lefelé. Gyerekjáték az eddig megtett úthoz képest. Gondoltam. Majd jött egy olyan jeges szakasz, ahol minden lépésre nagyon oda kellett figyelni. Próbáltam nagyon óvatosan és megfontoltan menni, mivel minden esésnél fölösleges energiákat veszítettem, amit nem engedhettem meg magamnak. Jó sok ereszkedés után leérkeztem az első teaházakhoz. Innen már nagyjából sík

Köomlás veszély

Thorong La pass

Rizsföldek

terep vezetett a napi végcélig. A lábaim nem voltak hozzászokva a hosszú lefelé vezető sétához, így eléggé megfájdultak a térdeim. Hirtelen újra 3800 méteren találtam magam, de mintha kicsérelték volna a világot. Célállomásom, Muktinath egy nagyobb település közvetlen a hágó után. Az előző napokban nem volt még WI-FI kapcsolat se és félnomád falvakban aludtam. Itt meg mindenhol nagy templomok, boltok, Vans cipős helyi fiatalok és elérhető 4G hálózat volt. Visszaértem a civilizációba. A választott hotelemben egy egész szobát kaptam, fűtéssel, külön fürdővel és egy kényelmes puha ágygal. Végre normálisan tudtam pihenni és meleg vízzel tusolni. Ebédre kikértem az ünnepi yaksajtos pizzám és teám, kicsit olvastam, letusoltam és mentem is kialudni az előző napi brutális menetelést.

Annapurna-kör második szakasza

Sok túrázó csak Muktinathig jön fel, és onnan felszáll egy buszra: a hátralévő nagyjából száz kilométert már járművel teszik meg. Én viszont nem így döntöttem. Számomra itt még csak most kezdődött az út második szakasza.

A túrának ez a része már nem olyan népszerű. Az úthálózat teljesen ki lett építve a folyó völgyben. A falvak becsatlakoztak a civilizált vérkeringésbe és így elvesztették a vonzó, ősi mivoltjukat. Választhattam, hogy megyek az új útvonalon, mely gyakran aszfalt mentén haladt, vagy választom a régi gyalog útvonalat, melyet a természet már rész-

ben visszavett. Nyilvánvaló, hogy az utóbbi mellett döntöttem.

A következő megállóig, Jomsom településig, újra teljesen magam voltam. Előtte lévő napokban rengeteg túrázóval találkoztam, de most, mintha eltűnt volna mindenki. Nem volt más körülöttem, csak kősvatag és hatalmas havas hegycsúcsok. Nem sokáig élvezhettem a csendet. A faluba érve az eddigi barátságos, vendégvárós mentalitást felváltotta a személytelenség. A forgalom, a zaj, a kosz és a drága szállások elvették a kedvemet. Többé már nem működött a „ingyen alszom, mert itt eszem” üzleti modell. Mindennek kőkeményen megkérték az árát, többszörösét, mint amit eddig tapasztaltam, minőségben meg gyakran rosszabb volt. Az itteni csalódás szerencsére gyorsan átfordult csodálatba, mert másnap újra teljesen más világ fogadott Marphában: egy csendes, hagyományőrző hegyi városka, szűk utcákkal és lobogó zászlókkal, ami egy pillanatra Szentendrére emlékeztetett.

A megtett kilométerekkel folyamatosan változott a táj is. A kősvatagot lassan felváltották a fenyvesek. Volt, hogy sziklaomlásokon kellett átmásznom, máskor patakokon gázoltam át, néha pedig özszeeszkábált létrákon kellett átkelnem, miközben hatalmas szakadék terült el alattam. A falvak is éles kontrasztot mutattak. Egyik szállásomon sík-képernyős TV-n néztem a szállásadóm gyerekeivel az agyrohasztó meséket, 100 méterrel odébb meg egy család állati erővel művelte a földet a kisgyerektől kezdve a nagymamáig.

Chitwani főutca

Ugyan a hágó ezen oldalán a könnyű lassú ereszkedés volt a jellemző, de egy nagy erőpróba még várt rám az utolsó előtti napomon. Kicsit kellemetlenül ért a felismerés, mert abban a hitben voltam, hogy az út legnehezebb részein már túljutottam. Csak az előző este, a térképet böngészve döb-bentem rá, mi is vár rám másnap: 1200 méteres szintkülönbséget kellett leküzdenem, több ezer, a hegyoldalba vájt lépcsőfokon felfelé kapaszkodva, egészen a 2870 méteren fekvő Ghorepaniig. A megpróbáltatásokért cserébe a táj kárpótolt. A kopasz hegyek helyett ismét dzsungel és rizsföldek vettek körül.

Halálosan kimerülve, amikor végre beértem Ghorepaniba, alig hittem a szememnek. A városban éppen a Tihar fesztivál zajlott, Nepál egyik legfontosabb ünnepe. A Tihar a fény és az élet ünnepe, amikor az emberek több napon át tiszteletüket fejezik ki az állatok, a család, a gazdagság istennője, Lakshmi, valamint egymás iránt. A gyerekek táncoltak, a helyiek kártyáztak és mindenkit áthatott az ünnepi hangulat. Ghorepani amúgy is népszerű állomás, hiszen innen indul több híres túra is, többek között az Annapurna Base Camp felé vezető út és annak csúcstámadása.

Az utolsó nap már csak a leereszkedésről szólt. Több ezer lépcső, ami előző nap felhozott, azt most lefele vezetett Nayapul felé, teraszos rizsföldek és banánfák között. A hőség és a magas páratartalom volt a legnehezebb. Néha eltévedtem,

néha csak megálltam pihenni, de már semmi sem tudott kizökkenteni abból az érzésből, hogy hamarosan vége. Utolsó kilométereim alatt elhaladt mellettem egy dzsip, a sofőr kérdezte tőlem, hogy elvihet-e, de én csak mosolyogva mondtam, hogy nem kell, köszi. Ezt már befejezem.

Amikor beértem az utolsó faluba és megszerztem az utolsó pecsétem, leültem az árnyékba. Nem volt taps, gratuláció, nem volt kézfogás, csak egy pecsétem kaptam túrakönyvembe, hogy még életben vagyok, nem veszttem el.

Október 10-én indultam és október 25-én értem célba. Tizenöt nap alatt nagyjából 210 kilométer tettem meg, körülbelül tízezer méter szintemelkedéssel és ugyanennyi ereszkedéssel. Nem volt mindig könnyű, volt, hogy kimerültem, eltévedtem, vagy egyszerűen csak elegendem lett mindenből, de az út egyszerűsége mégis felszabadító volt. Tizenöt napon át csak annyi dolgom volt, hogy eljussak A-ból B-be. Minden nap ugyanazzal a céllal ébredtem és estére mindig eggyel közelebb kerültem a végéhez. Nem kellett semmit túlbonyolítani: elindulni, megérkezni.

És itt akár véget is érhetne a történetem — de ahogy már említettem, ez csak az első befejezés. Volt még több mint két hetem Nepálban, és az utazás ezzel korántsem zárult le: csak új fejezetbe fordult. A következő úti célom Pokharába vezetett, a legközelebbi nagyvárosba. Sokkal barátságosabb volt, mint Kathmandu. A Tihar fesztivál

Bengáli tigris

még javában tartott, csak sokkal nagyobb, mint amit az előző nap tapasztaltam. Este a város utcáit elfoglalták a rögtönzött színpadok, ahol különböző táncos társulatok adták elő a produkciójukat. Több ezer ember parádézott az utcákon. Pokharában végre visszatértem a „civilizált” életbe: vásároltam pár nyári ruhát és a barber shopban leborotvázták a két hetes, hegyi szakállam. Furcsa érzés volt újra tisztának és rendezettnak lenni. Itt ott összefutottam néhány korábbi túratársammal is, de volt, hogy csak második pillantásra ismertük fel egymást, hátizsák és por nélkül mindannyian egészen másképp néztünk ki. Esténként a tóparton vacsoráztam, söröztem és helyi élőzenét hallgattam. Itt éreztem először, hogy jó lenne már egy baráti társaság, mert magányosan sörözni nem poén. Három napot töltöttem pihenéssel, fesztiválózással és a városban mászkálással. A negyedik napon továbbálltam és végleg hátrahagytam a hegyeket és a nagyvárosi zajt. Nyolc órás buszos szerpentineles zötykölődés után megérkeztem Chitwanba. Chitwan Nepál déli részén fekszik, a híres Chitwan Nemzeti Park kapujában, amely az ország egyik legfontosabb vadrezervátuma. A város nyugodt, trópusi hangulatú, rizsföldekkel, pálmafákkal és poros utcákkal, ahol gyakran látni biciklin közlekedő helyieket és elefántokat is. A turisták főként azért érkeznek ide, hogy dzsungelszafarin

lássanak orrszarvúkat, krokodilokat és akár vadon élő bengáli tigriseket is. A fesztivál miatt a város tömve volt helyiekkel, így első benyomásom nem volt túl pozitív. A város főutcáján számtalan szórakozóhely és étterem sorakozott. A szállásom nem egy klasszikus épület volt, hanem inkább egy hippikommuna, több kisebb bungalóval, közepén egy nyitott tusolóval. Sok fa és egyéb trópusi növény dzsungelszerűvé tette a helyet.

A pihenés mellett egy gyalogos szafari volt a fő célom. Első napomon csak barátkoztam a hellyel. A város mellett közvetlenül volt egy folyó, aminek a túlsó partja már vadrezervátumnak számított. Oda csak engedéllyel és helyi kísérőkkel lehetett belépni. Első reggelen, a tó partján kávéztam, mikor szóba elegyedtem egy ilyen helyi szafaris kísérővel. Ő tanácsolta nekem, hogy ha akarok állatokat látni, elég csak egy-két km-t sétálnom felfelé a tó partján. Így is tettem, de kicsit félve, mert amúgy a helyiek ide is pénzes túrákat szerveznek. Az egyenruhások nem nézték jó szemmel, hogy én csak ott egyedül bóklászom. Végül totál megérte, mert láthattam fürdőző orrszarvúkat, majmokat, sok száz gazellát. Ezután minden este az lett a programom, hogy kiültem oda naplementét nézni.

Eljött a szafari túra napja is. Választhattam, hogy egy csoporthoz csatlakozom, vagy inkább egyedül vágok neki. Az utóbbit választottam – kicsit drá-

gább volt, de csendesebb és nyugodtabb élményt ígért, hiszen kevesebb ember mindig halkabban mozog. Két nemzeti parkos kísérő vigyázott rám, ők feleltek a testi épségemért az út során. Átkelve a folyón megszűnt a civilizáció. Itt már csak a természet volt jelen, és néha egy hangos szafari dzsip süvített el mellettünk. Az első pár óra eseménytelenül telt. Haladtunk be a dzsungel közepébe. Láttam majmokat, orrszarvúakat és rengeteg különleges madarat. A nap végére már kezdett kicsit elegendem lenni, hogy ennyi pénzt nem ért ez a túra, mikor a két segítőt hirtelen a földre rántott és az ujjukkal az ajkukon jelezték, hogy halkan. Nem tudtam, hogy mi történik. Úgy osontunk a bozótban, mintha egy háborús övezetbe kerültünk volna. Majd kiérve az ösvényre megpillantottam. Egy bengáli tigris. Akkor fel sem fogtam, hogy ez mekkora esemény. A kísérőim még izgatottabbak voltak, mint én, hisz Ők tudták milyen ritka találkozás ez. A nemzeti park puffervónával együtt kb. 1700 km², amin összesen 128 db tigris él. A szafarin résztvevők általában már annak is örülnek, ha tigris lábnyomot vagy ürüléket találnak, velünk szemben meg éppen jött egy élő példány. Kb. 50 méterre lehetett tőlünk, mikor kiszúrt minket és el is tűnt a bokorban. Ez az adrenalin löket elég is volt aznapra. Megbeszéltük, hogy itt vége a túrának, irány kifelé.

A következő napokat már tudatosan pihenésnek, igazi nyaralós levezetésnek szántam. Az utolsó estén néhány sör után még tettem egy kisebb túrát a folyóparton: naplementét és állatokat néztem, ezúttal pedig egy kóbor kutya csapódott mellém, aki végigkísért az utamon. Tudtam, hogy ezek az utolsó, csendes, nyugodt óráim. Innen már visszazuhanok majd Kathmandu kavargó, koszos folyamába. A buszom reggel indult. Úton a buszállomás fele még egy utolsó búcsú pillantást vettem a hostelem melletti kedves családi étteremre, ahol minden egyes reggel kezdtem a napom egy kávéval. Éppen kint sepregetett a tulaj néni. Oda-biccentettem egy goodbye-t, amire ő mosolyogva visszaintett. Egy aprócska semmitmondó gesztus, de még is sokat jelentett.

A buszút ezúttal zökkenőmentesen zajlott, és több órányi kanyargás után újra megérkeztem Kathmanduba. Rendeltem egy motoros taxit, ami

elvitt a turistanegyed peremére. Onnan inkább gyalog folytattam. Újra a káoszban. A szállásnak azt a helyet választottam, ami már korábban bevált. A majdnem egy hónapos távollétem alatt szinte semmi nem változott: még a hátrahagyott utcai cipőm is ott volt a szekrényben, ahol hagytam. És a magyar srác, Attila is.

Túl sok tervem nem maradt. Jókat ettem, jártam az üzleteket, költöttem a pénzt. Megnéztem a Garden of Dreams-t, újra ellátogattam a Majom templomhoz, csak most szép időben és a hegy másik oldaláról közelítettem meg. Megérte újra megnézni, mert erről az oldalról sokkal szebb volt. Több száz majom ugrált körülöttünk, a városra meg egész panorámás kilátás volt.

November 8-án, a hazautazás napján már korán összepakoltam. A repülőjegyem dubaji átszállással szólt – néhány tízezer forintnyi különbség miatt úgy döntöttem, megéri, még ha húsz órát is kell várnom Dubajban a csatlakozásra. Utólag beláttam, hogy ezen a hozzáállásomon legközelebb érdemes lesz változtatni. Másnap estefelé érkeztem meg Budapestre. Jó érzés volt újra itthon lenni. Nepál után hiányzott a budapesti „nyugi”. Első utam a „Mekibe” vezetett, onnan pedig gyalogoltam haza. Este tizenegy körül értem vissza és másnap már munkába is álltam.

Mit adott ez az egy hónap? Egyedül indultam el, de valójában sosem voltam egyedül. Útközben rengeteg inspiráló emberrel találkoztam, túratársakkal, vendéglősökkel, helyiekkel és utazókkal a világ minden országából. Alkalmi barátságok születtek, beszélgetések, amik egy napig vagy csak egy vacsoráig tartottak, mind nyomott hagyott bennem. Legyen az csak egy éttermi nénitől kapott mosolygós búcsú integetés, vagy egy estig tartó sörözés. Az ember, ha úton van, akaratlanul is nyit a másik felé. Az egyedül utazás a szabadságról szól. Arról, hogy minden döntés a tiéd, és minden élményt tisztán, közvetlenül élhetsz meg. Ja, és fogytam vagy tíz kilót.

Köszönöm, hogy velem tartottatok ezen a visszaemlékezésen.

Szerző: Orbán Ádám

TÚRA A TÉTÉNYI-FENNSÍK NYUGATI RÉSZÉN

Nyakas-kő (www.kirandulastippek.hu)

A főváros környéke bővelkedik természeti szépségekben, de a kirándulóforgalom elsősorban a XII. és a II. kerület erdeit érinti. Én azonban most (is) egy kevésbé ismert útvonalat szeretnék ajánlani, ezúttal Biatorbágy és Érd között.

Kirándulásunk Biatorbágy vasútállomásáról indul, ahová Kelenföldről gyorsan eljuthatunk vonattal. Ha leszálltunk, akkor vegyük az irányt balra, a település központja felé, a Dózsa György utcán. Itt vezet a piros sáv jelzés, amelyet sokáig fogunk követni. Az utca levezet a Fő utcára, amelyet kettőszt a Füzes-patak. Forduljunk balra és haladjunk a patak parkosított partján a Szabadság útig, amely áthalad a műemlék viadukt alatt. Ez a kettős vasúti völgyhíd jelenleg már nincs használatban, leginkább az 1931-es robbantásos merényletről ismert. A viadukt alatt átsétálva folytassuk utunkat továbbra is a piros sáv jelzést követve, amely először a Határkereszt sétányon, majd a Turista úton, utána pedig az Iharos úton vezet. Amint elérkezünk a biatorbágyi (iharosi) foci pályához, azt megkerülve balra fordulunk, továbbra is a piros jelzésen maradva.

Hamarosan elhagyjuk a települést, és a Nap-hegy és a Közép-hegy közötti, rétekekkel és erdővel szegélyezett névtelen völgyben sétálunk tovább. Az út egyre inkább emelkedni kezd, majd jobbra a Közép-hegy tetejére kitérve szép kilátásban lehet

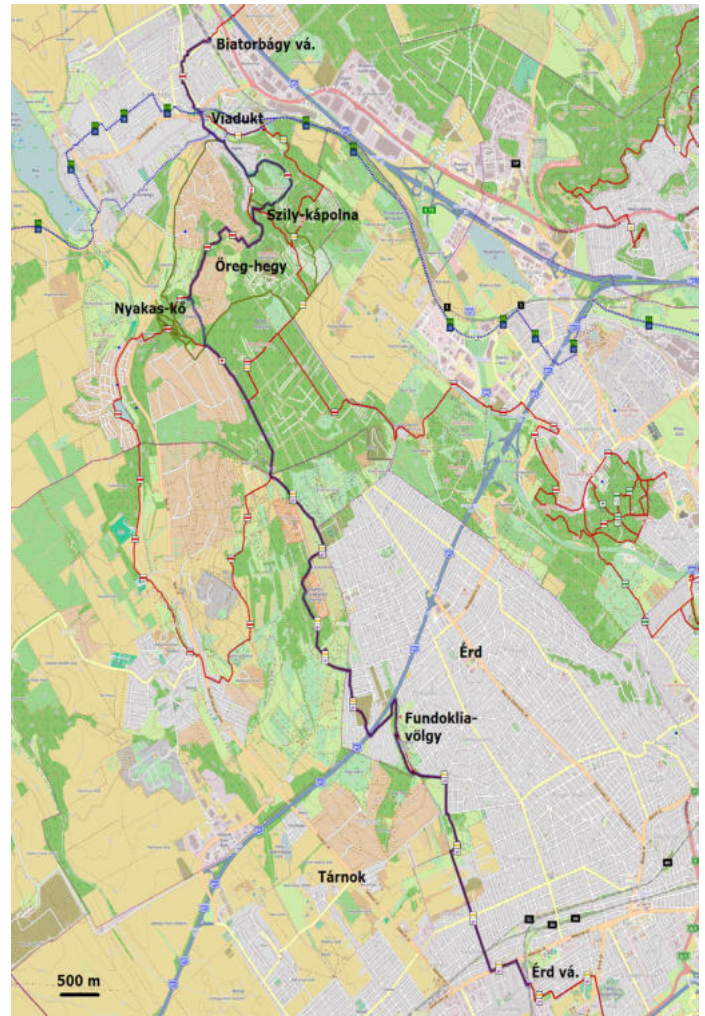
részünk. Tovább a piros jelzésen elérkezünk egy erdei kápolnához, mely klasszicista stílusban épült a XIX. század elején, a Szily család tagjainak végző nyughelyeként. A kápolnát elhagyva meredek emelkedő vár ránk, majd megérkezünk Biatorbágy Öreg-hegy nevű részére, ahol szőlők és hétvégi telkek között vezet utunk továbbra is a piros sávon. Nemsokára kitárul előttünk a táj: megérkezünk a Tétényi-fennsík nyugati peremére, ahonnan lélegzetelállító kilátásban lehet részünk, valamint a fennsíkot alkotó középső-miocén szarmata mészkő érdekes sziklaalakzatait (Százlépcső, Madár-szirt és Nyakas-kő) is megcsodálhatjuk, kellő óvatossággal járva a meredek szirteken. A Nyakas-kő egy rövid kitérővel érhető el.

Itt egy időre elköszönünk a piros sáv jelzéstől, amely jobbra levezet a sziklák között – mi forduljunk az ellenkező irányba a Nyakas-kő dűlőn, ahol turistajelzés nincsen. Balról élesen betorkollik a balkáni szőlőfajtáról elnevezett Szlanka utca, majd az Otelló utca. Ahol megérkezik a piros kereszt turistajelzés, ott fordulunk azon balra, a szintén beszédes nevű Tőke utcára. Egy ideig az erdő szélén haladunk, majd a fák közé beérve balról megérkezik a piros és a sárga sáv, melyeket követve egyesesen haladunk tovább. A két jelzés kettéválásánál kövessük balra a sárga sávot. Itt szép a kilátás Érd és Sósút irányába, az erdőt gyepes-bokros

táj váltja fel, amely a fennsík karsztos területének jellegzetes színfoltja. Folyamatosan a sárga sávot követve megérkezünk Érd szélére, ahol új építésű házak között a turistaút a Csúcs utcánál keskeny felüljárón halad át az M7-es autópálya felett. A sárga sáv jelzés a Fundoklia-völgy érintésével halad tovább, mely nemcsak gazdag növény- és állatvilágáról nevezetes, hanem az innen előkerült 30-35 ezer éves régészeti leletekről is.

Innen az útvonal kevésbé érdekes: a sárga jelzés Tárnok és Érd határán halad különböző dűlőutakon, majd Érden a hosszú, nyílegyenes Bíbic utcán haladva aluljárón keresztezzük a MÁV Budapest-Székesfehérvár vasútvonalát. Az utca Varjú utcaként folytatódik, majd a forgalmas Fehérvári útba torkollik. Itt keljünk át óvatosan és forduljunk balra, majd a főútról jobbra fordulva a Csalogány utca vezet el az érdi vasútállomásra (nem azonos sem Érd alsóval, sem Érd felsővel), ahol 20,5 km hosszú, 320 m szintemelkedést tartalmazó túránk befejeződik. Innen közvetlen vonatokkal lehet visszatérni Kelenföldre.

Szerző: Pósch Dániel

Fundoklia-völgy (www.kirandulastervezo.hu)

REJTVÉNY

Erzsi, Kati, Jani, Pali és Mari mindannyian a KDV-VIZIG-nél dolgoznak és az idei évben elrendelt védekezési munkákban vettek részt. Speciális munkakörükből adódóan mindegyikőjüket csak egy védekezésbe vonták be. Találd ki, hogy melyikük melyik védekezésben vett részt, hány napot voltak beosztva és naponta átlagosan mennyi időt töltöttek adminisztrációval.

1. Jani, aki vízhiány elleni védekezésben vett részt, kevesebb mint 11 napot volt ügyeletben, naponta nem 120 percet töltött adminisztrációval.

2. Mari kevesebb napot töltött ügyeletben, mint az, aki naponta csak egy órát foglalkozott adminisztrációval, de többet ügyelt, mint aki a jeges árvíz ellen védekezett.

3. Erzsi, aki nem a vízminőségi-kárelhárításban vett részt, kevesebb napot töltött ügyeletben, mint az, aki a belvízvédekezésben dolgozott, de többet, mint az, aki naponta 4 órát töltött admi-

nisztrációval.

4. Jani többet adminisztrált, mint az, aki árvízvédekezésben vett részt. Ez utóbbi személy háromnegyed órával kevesebbet adminisztrált naponta, mint aki 8 napot töltött védekezésben.

5. Aki a vízminőségi-kárelhárításban dolgozott, ő naponta 90 percet töltött adminisztrációval, de két nappal kevesebbet védekezett mint Erzsi, viszont egy nappal többet volt beosztva, mint a nem vízminőség-védelmi kárelhárításban résztvevő Kati.

6. Pali foglalkozott a legkevesebbet adminisztrációval és nem az árvíz ellen küzdött.

7. Az a nő, aki a legkevesebb napot volt beosztva, majdnem a legtöbbet töltött adminisztrációval munkaidejéből.

8. A vízminőségi-kárelhárítás naponta több adminisztrációt követelt, mint a belvízvédekezés, de kevesebbet, mint a vízhiány elleni védekezés. A fiúk napjából vette el a legkevesebbet és a legtöbbet az adminisztráció.

	ÁRVÍZ	JEGES ÁRVÍZ	VÍZMIN.-VÉDELMI KÁRELHÁRÍTÁS	BELVÍZ	VÍZHIÁNY ELLENI	8 NAP	9 NAP	10 NAP	11 NAP	12 NAP	60 PERC	75 PERC	90 PERC	120 PERC	240 PERC
ERZSI															
KATI															
JANI															
PALI															
MARI															
60 PERC															
75 PERC															
90 PERC															
120 PERC															
240 PERC															
8 NAP															
9 NAP															
10 NAP															
11 NAP															
12 NAP															

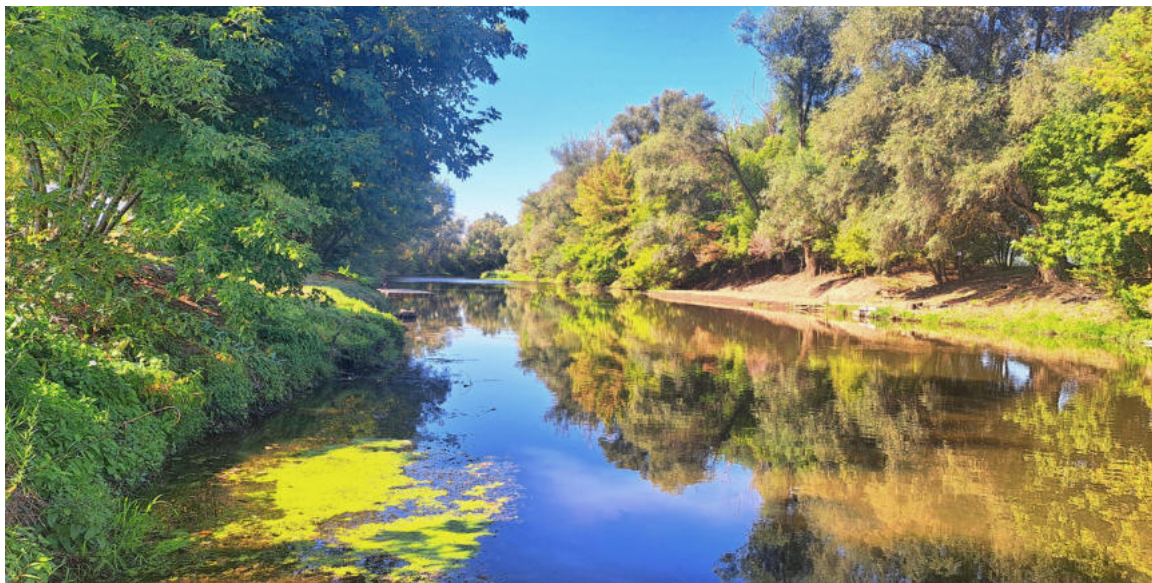
NÉV	VÉDEKEZÉS	VÉDEKEZÉSBEN ELTÖLTÖTT NAPOK SZÁMA	ADMINISZTRÁCIÓVAL TÖLTÖTT NAPI IDŐ
ERZSI			
KATI			
JANI			
PALI			
MARI			

A helyes megfejtést a kdvujsag@kdvvizig.hu e-mail címre várjuk **2026. március 7-ig**. A helyes választ beküldők közül egy szerencsés nyeremény-csomagban részesül.

A helyes megfejtést beküldő kollégák között az előző lapszámunk nyertese: **Kazár Hajnalka** (Budapesti Szakasz mérnökség).

Gratulálunk neki!

FOTÓPÁLYÁZAT

Tóth Tibor: Ipoly folyó (Ipolytölgyes)

A 2025. évi szeptemberi fotópályázatra 20 db fotó érkezett. A nagyszerű alkotások közül a következő helyezések születtek:

1. Tóth Tibor: Ipoly folyó (Ipolytölgyes)
2. Taliga Enikő: „Árnyjáték” (Nőtincsi-tó, Nőtincs)
3. Taliga Enikő: „Fodrozódás” (Nőtincsi-tó, Nőtincs)

Az októberi pályázatunkra 22 db pályázat érkezett, melyek közül a következők lettek helyezettek:

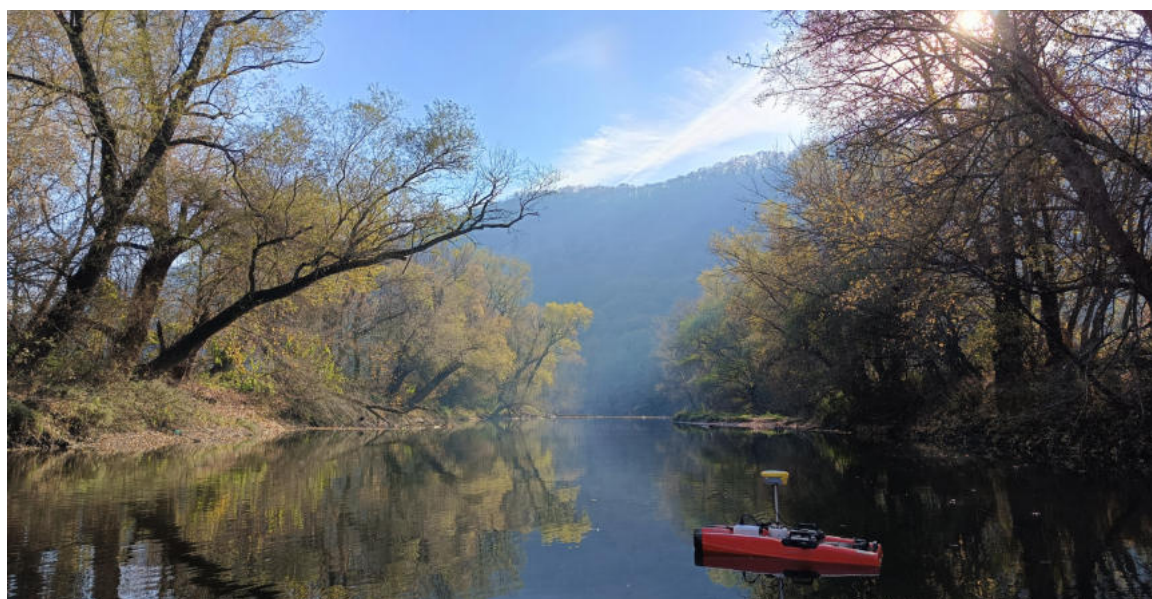
1. Szakács Zsuzsanna: Ipoly (Balassagyarmat) - címlapon látható.
2. Bodor Péter: „Vizet a tájba” (Dabas)
3. Szakács Zsuzsanna: Ipoly-Ipolytölgyes, álló víz-mérce (Ipolytölgyes)

A novemberi fotópályázatra 31 db kép érkezett, melyek közül a zsűri a következőket tartotta a legjobbnak:

1. Laukó Péter: Ősz az Ipolyon (Ipolydamásd)
2. Farkasné Tanczikó Henrietta: Hasznosi víztározó (Pásztó)
3. Tóth Tibor: Szt. Jakab tanösvény (Dabas)

A tavalyi évi fotókból elkészültek a fali és az asztali naptáraink! Köszönjük a nagyszerű fotókat, továbbra is örömmel várjuk azokat!

Szerző: Péter Barbara

Laukó Péter: Ősz az Ipolyon (Ipolydamásd)